

100.000 joves han participat en la trobada de Taizé

Milà, capital mundial de l'ecumenisme

La XXI Trobada Europea de Joves a Milà, animada per la comunitat ecumènica de Taizé, va reunir del 28 de desembre de 1998 a l'1 de gener d'enguany més de 100.000 joves. Milà va ser per uns dies l'eix de reconciliació entre joves d'arreu del món: catòlics, protestants i ortodoxos.

La nostra enviada especial, Marta Puyol, ens explica en una primera crònica l'ambient, les vivències i els esdeveniments que s'han desenvolupat a la capital ambrosiana: les paraules del germà Roger, fundador de la comunitat de Taizé, del cardenal Martini de Milà, amfitrió de l'encontre i el suport de personalitats com Alexis II, patriarca de Moscou, o de Kofi Annan, secretari general de les Nacions Unides.

En el proper número hi trobareu un reportatge complet d'aquesta trobada de pau.

Pàgina 5

Llorenç Gomis: «L'actual dogma econòmic és un fracàs»

Des de la secció «Fe del Mil·lenni» descobriu un home de fiar, un vell Sòcrates, irònic, maièutic, i un profund creient: Llorenç Gomis. Mestre de periodistes, aquest poeta fundador de la revista *El Ciervo* reflexiona sobre aquest any de finals de segle i de mil·lenni assegurant que «vivim el fra-

càs del dogma econòmic, que només serveix per a una minoria de la humanitat».

Segons Gomis, la solució a l'actual desencís vindrà de la mà d'una redescoberta de la religió. Profetitza un futur místic.

Pàgines 16-17

Entrevista en exclusiva amb el germà Roger

Aquest home de 83 anys, fundador d'una de les comunitats més carismàtiques del món d'avui, la de Taizé, que ha seduït i segueix seduint milers i milers de joves de totes les creences i de tots els punts del planeta, parla per a *Catalunya Cristiana*.

En unes frases trobareu condensada la

seva espiritualitat, aquest foc que el crema a favor de la reconciliació dins i fora de l'Església. Aquesta compassió que el fa comprendre totes les ferides humanes i guarir-les en el seu cor. Descobriu l'home, el contemplatiu, l'apassionat deixeble del Crist!

Pàgina 6

Sumari

Joan Pau II i el seu missatge de pau

Sant Ramon de Penyafort, ahir, avui i sempre

Pàg 23 Abuelas de la Plaza de Mayo: la lluita pels desapareguts

Pàg 24 L'educació, punt clau dels drets dels infants

Pàg 32 Carmina Mas: dansar per a Déu.

Editorial

L'educació cristiana: preparar per a la llibertat

La consciència de viure moments d'intens canvi social i cultural, ens porta, encara més, a revaloritzar l'educació en el que té de preparació per al futur. Avui educar no és només preparar per al món laboral, sinó posar les bases que possibilitin el ple desenvolupament de la persona en totes les dimensions: en el treball, en les relacions interpersonals, en la vida de família, en el lleure, en la cultura, en la vida social i política...

En el món desenvolupat hem guanyat en opcions i possibilitats. La nostra vida està condicionada per l'herència biològica i cultural i per l'entorn social en què ens movem, però no està predeterminada per cap d'aquests factors. Hem guanyat graus de llibertat. Però no sempre ho hem sabut traduir en exercici real d'aquesta llibertat. Un futur obert significa noves possibilitats, però sense una formació completa, també pot voler dir angouxa, desorientació, i recerca de falses seguretats.

Davant d'aquest futur obert, de canvi accelerat, de globalització, de reducció de les distàncies d'espai o de temps, calen projectes educatius que donin gruix i fonament a la personalitat de cadascú, que desenvolupin al màxim totes les aptituds personals, que optin pels valors i que ajudin a estructurar un tarannà ètic que integri i orienti la realització de la persona i la seva projecció social.

És en aquest context i davant d'aquests reptes que l'ideari o la inspiració cristiana en l'ensenyament poden impulsar els projectes educatius que els temps reclamen. I no tan sols en ordre a una educació religiosa sinó com a proposta i estil educatiu obert a creients i no creients. Aquesta és la valuosa aportació no tan sols eclesial sinó social, cívica i cultural de centres com les Escoles Cristianes de Catalunya o la Universitat Ramon Llull.

L'afirmació de la dignitat radical de la persona humana, tal com ens la presenta la fecunda tradició de l'humanisme i del personalisme cristià, fa que el centre de l'educació cristiana sigui la realització de cada persona com a ésser lliure, singular i irrepètible, oberta des de la fe i des de la raó a la veritat i al misteri. I aquesta pot ser una oferta adient per a tothom i més oportuna que mai. Perquè els homes i les dones del futur o estaran preparats per a la llibertat —amb el que suposa de responsabilitat— o no sabran comprendre el món que els tocarà viure.

Sumari

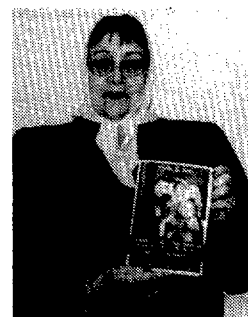
7

Joan Pau II i el seu missatge de pau

18

Sant Ramon de Penyafort, ahir, avui i sempre

23

Abuelas de la Plaza de Mayo: la lluita pels desapareguts

24

L'educació, punt clau dels drets dels infants

32

Carmina Mas: dansar per a Déu

CATALUNYA CRISTIANA

Directora: Núria Oriol

Redactora en cap: Glòria Carrizosa

Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peralre, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA i MADRID; Miriam Díez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Albert Muntada, SOLSONA; Joan Boronat i Guillem Soler, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Carme Rullo, Albert Sáez, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Assessor religiós: Cristòbal Sàrrias

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988,

Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Viçyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

L'ordre internacional segons el papa Wojtyla

Aquest és el títol exacte d'un article publicat el 22 de desembre passat al diari italià *La Repubblica*, signat per Marco Politi, amb l'expressió avantítol: «La Santa Seu ha escollit la defensa dels països que pateixen el poder occidental.» Resulta interessant fer-se'n ressò i recollir-ne els principals plantejaments. L'actual Papa ha estat el més viatger de la història de l'Església i ha visitat tota mena de països i estats. La seva activitat, segons tots els analistes, va ser un dels factors importants que van ajudar a la caiguda del comunisme. Res més normal que el papa Wojtyla tingui un seguit d'idees sobre l'ordre internacional i hagi efectuat un seguit d'opcions.

Primer de tot cal situar aquest Papa en el seu context. Polonès de naixement va viure la seva infància, la seva joventut i part de la seva maduresa al seu país, sota el règim comunista. Cal recordar que Polònia és un país, un poble, un Estat maltractat per la història. Situat entre imperis (Alemanya, Àustria, Rússia), va patir les ambicions d'uns i altres. L'Estat polonès ha estat i no ha estat en el mapa europeu. En determinades èpoques els seus veïns se'l van repartir. Les seves fronteres s'han mogut centenars de quilòmetres, amunt i avall, per l'Europa central. Hi ha l'acudit que pretén explicar la gran religiositat dels polonesos: quan els alemanys els envaïen per l'Oest i els russos per l'Est, l'única sortida que els quedava era el cel. El fet és que el poble polonès té un fort sentit nacional i una gran religiositat. Juntament amb Irlanda és un dels estats més catòlics i més nacionalistes d'Europa. I els dos factors van units, són com les dues cares d'una mateixa moneda, segons vaig poder comprovar el 1989 quan vaig anar a cobrir informativament les primeres eleccions semillieres del país.

Politi, en el seu article posa en boca del Papa, quan l'imperi comunista estava desfent-se: «El risc és que,

caigut l'ordre de Ialta, es torni a l'ordre de Versalles.» L'ordre de Ialta va ser el sorgit de la Segona Guerra Mundial en què el món va quedar dividit en dos blocs enfrontats. En desaparèixer l'URSS va caure l'ordre internacional vigent des del 1945. L'ordre de Versalles va ser el que va sorgir de la Primera Guerra Mundial i que va portar al cap de poc temps a la Segona Guerra Mundial. Si són veritat aquestes paraules el Papa estaria força preocupat per la situació internacional.

Els quatre dies de bombardejos del desembre passat sobre l'Iraq han portat a un elevat punt de divergència les postures de la Santa Seu i dels Estats Units. Joan Pau II ha qualificat d'«agressió» els atacs nord-americans i britànics. El secretari d'Estat del Vaticà, cardenal Sodano, va expressar públicament el seu suport al secretari general de l'ONU, Kofi Annan, dient: «No és lícit agredir.» El cardenal també va criticar l'aplicació selectiva de les resolucions de l'ONU en una clara referència a la política internacional que permet que Israel incompleixi els acords d'Oslo i de Wye. El Pontífex ha dit que són objectivament prioritàries les condicions de vida del poble iraquí i el respecte de l'ordre internacional.

Una geopolítica per al segle XXI

Segons Politi la postura vaticana d'aquests dies no ha estat sols moral, sinó que el Papa ha anunciat una geopolítica que considera urgent per al segle XXI. El Papa «està convençut que la fi de la guerra freda no ha de portar a una situació en què mana el més fort i aquest aplica la llei quan millor respon als seus interessos.» L'articulista afirma: «De la mateixa manera que ha combatut amb determinació i gradualitat l'imperi soviètic, avui està decidit a lluitar

amb la mateixa tenacitat perquè s'afermi un nou ordre internacional amb regles compartides per totes les nacions i amb la participació de tots els protagonistes, potenciant l'ONU com a cambra de compensació dels interessos de les diverses nacions.» Joan Pau II ni és antinord-americà ni té simpaties per Saddam Hussein, sinó que està convençut que cap potència pot escollir «a la carta» el dictador a bombardejar, fora dels procediments col·lectivament sancionats i controlats. «El Papa —diu Politi— col·loca la Santa Seu dins l'ordre internacional com a punt de referència per a la gran part de la humanitat que queda marginada de les decisions adoptades en algunes capitals occidentals.»

«La Santa Seu ha escollit l'ocasió de la globalització econòmica i tecnològica per crear una comunitat global, fundada sobre regles i valors compartits.» En un missatge recent per a la Jornada Mundial de la Pau, Joan Pau II va manifestar: «En l'àmbit de la comunitat internacional, nacions i pobles tenen el dret de participar en les decisions que de manera freqüent modifiquen profundament la seva manera de viure.» I «la recerca del bé comú nacional i internacional exigeix una actuació del dret de tots a participar en les decisions que els concerneixen.» «Joan Pau II creu en la força del dret i que a la fi aquest s'afermarà», assegura Politi. Wojtyla, doncs, reclama la creació d'un dret internacional que funcioni, sostingut per organismes (en primer lloc l'ONU) dotats de la força necessària per fer-lo aplicar. Tot un programa de treball per construir un nou ordre internacional el segle XXI que ens eviti les barbaritats que hem viscut durant el XX.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

Mecanisme compulsiu anti-EUA

El conflicte del mes de desembre passat en què els Estats Units i la Gran Bretanya van bombardejar l'Iraq ha posat en marxa una vegada més, de manera automàtica, un seguit de mecanismes compulsius. En el tema de l'Iraq no hi ha sorpreses. Els Estats Units disposen del suport total de la Gran Bretanya, governin conservadors o laboristes. França s'hi oposa o manté una actitud distant i freda,

Alemanya Federal fa equilibris, sense intervenir-hi, Rússia sempre condemna i la postura de la Xina depèn de les compensacions que de sotamà li ofereixin a Washington. És una mostra que en una zona de gran importància geoestratègica i econòmica (hi ha enormes reserves de petroli) cadascú tira pel seu cantó. A l'OTAN, organisme comú de defensa del món occidental, la zona li queda fora dels seus

límits. La Unió Europea funciona monetàriament i econòmicament però no en matèria de defensa ni de política exterior. Queda clar que hi ha interessos nacionals divergents a defensar.

Quan comencen a caure les bombes nord-americanes s'engega un mecanisme compulsiu que no funciona quan les bombes que cauen no són nord-americanes. A certs sectors polítics sembla preocupar-los molt més el poble iraquí que el de Kosovo (bombes iugoslaves) o el de Kurdistan (bombes turques) o un llarg etcètera. Sorgeixen un seguit de veus de condemna davant la nova mostra descarada de l'imperialisme nord-americà. És una manera fàcil de lluir etiqueta d'esquerres. Tanmateix, hi ha sectors que condemnen des de l'ètica, des de la convicció profunda que la lluita pels drets humans passa per oposar-se a bombardejar a qui sigui.

Els Estats defensen interessos (per això molts pobles volen tenir el seu propi Estat per poder protegir adequadament els seus propis objectius i no dependre de la bona o mala voluntat d'altres). En l'entrevista publicada el 27 de desembre passat al diari *Avui*, el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles, deia: «...No ens enganyem, la guerra dels Balcans no es va aturar a temps perquè al subsòl no hi tenien petroli. Si en tinguessin, ja s'haurien acabat els enfrontaments. És trist que les úniques motivacions dels personatges que dirigeixen el món siguin materialistes.» Vivim en un món en què els estats apliquen l'ètica a les relacions internacionals quan no perjudica els seus interessos. A l'esmentada entrevista el cardenal Carles també deia: «...La gent només es belluga quan els afecta la cartera.» La solidaritat, que deixa en segon pla els nostres egoïsmes, és una via de sortida. L'avenç cap a una justícia internacional n'és una altra. (A.R.)

Humor

BUFET FIGUERAS ADVOCATS

Amb més de trenta anys d'experiència en Dret Civil, Mercantil, Penal, Administratiu, Matrimonial i reclamacions de quantitat contra morosos. Màxima serietat.

Tel. 932 018 009 - Fax 932 001 762
c/ Bori i Fontestà, 18, 4t 1a - 08021 Barcelona
e-mail: bufetfigueras@abonados.cplus.es

Pelegrinatges a TERRA SANTA

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 14 al 21 de març (especial contemplatiu)

Del 16 al 23 de maig / Del 2 al 9 d'agost

Del 17 al 24 d'octubre / Del 7 al 14 de novembre

Del 27 de desembre al 3 de gener del 2000

Una preparació ben eficaç per celebrar el Jubileu de l'any 2000

Del 8 al 28 de febrer

RUTA DE SANT PAU

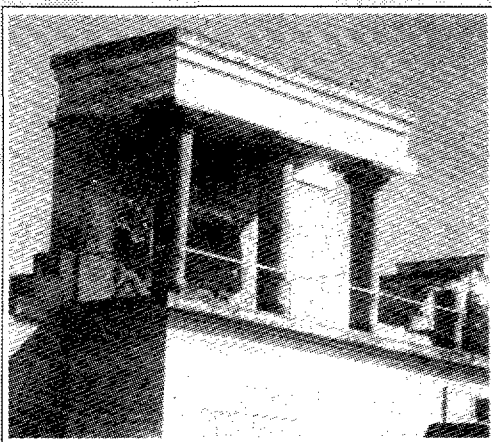
Turquia / Grècia

Per terres de l'expansió inicial del cristianisme i de l'evangelització d'Europa

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

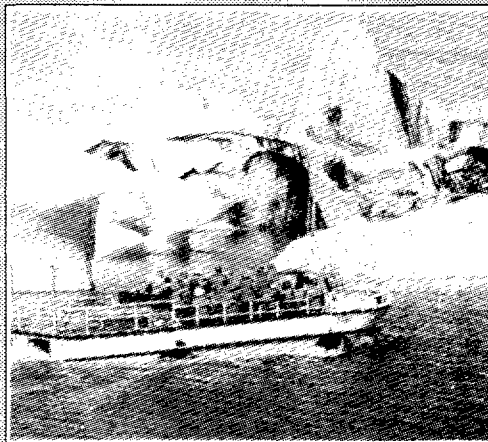
MERCATRAVEL S.A.

Del 2 al 9 de maig

XIPRE / CRETA

Història i cultura de les grans illes de la Mediterrània oriental

De l'1 a l'11 de juny

ISLÀNDIA

Un enclavament molt característic de l'Atlàntic septentrional

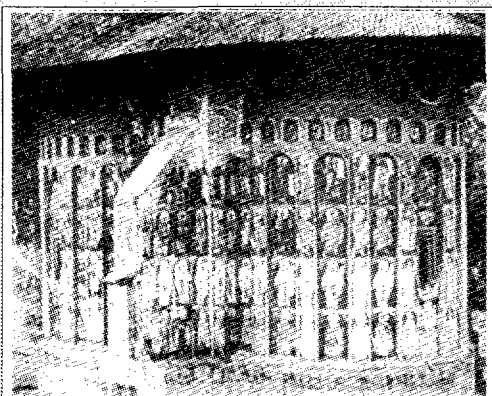
Del 12 al 20 de juliol

ALEMANYA

Dels Alps a Berlín

Pels camins fressats de l'Europa secular germànica

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

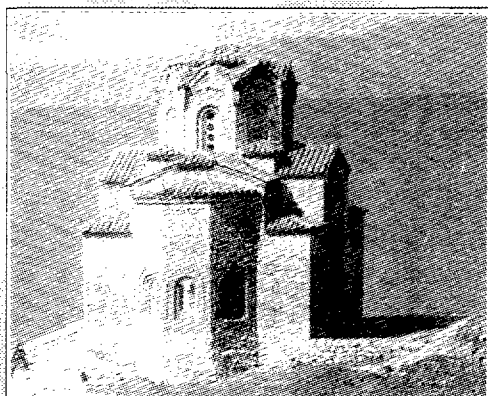

De l'1 al 12 d'agost

ROMANIA / MAR NEGRE

passant per Istanbul

El camí de l'Orient, amb la cruïlla de l'Imperi bizantí

Del 4 a l'11 d'octubre

DE LORETO A METJUGORJE

Ruta mariana pels santuaris de la Costa Adriàtica

Del 20 de novembre al 8 de desembre

AUSTRÀLIA i NOVA ZELANDA

Les comunitats humanes de l'altre extrem del planeta: les nostres antípodes i el seu entorn

Itàlia

església en el món

Milà es converteix en la capital mundial de l'ecumenisme

■ 100.000 joves a la trobada de Taizé

MILÀ.— La XXI Trobada Europea de Joves a Milà, animada per la comunitat ecumènica de Taizé, va reunir del 28 de desembre a l'1 de gener 100.000 joves. Milà es va convertir per uns dies en el punt de reunió de joves d'arreu del món: catòlics, protes-

tants i ortodoxos. Aquest any una de les novetats més importants ha estat que la majoria de participants a la trobada —el 80%— han estat allotjats per famílies seguint l'esperit d'acollida de les primeres comunitats cristianes.

La jornada per als joves començava amb una missa i una pregària a la parròquia on pertanyia la família que els havia acollit i continuava en petits grups on parlaven sobre com es viu la fe en el seu país d'origen. Al migdia els joves es reunien al Parc d'Exposicions de Milà per dinar i tot seguit participaven a la pregària del migdia, a les trobades de reflexió de la tarda, guiades, la majoria d'elles, pels germans de la comunitat de Taizé, i a la pregària de la nit. En aquesta darrera pregària del dia el germà Roger, de 83 anys i fundador de la comunitat de Taizé, s'adreçava als participants i les seves paraules eren traduïdes a més de vint idiomes. El germà Roger va insistir en aquests dies en el fet que la fe es basa en la confiança en Déu: «La fe no és una simple pretensió espiritual, sinó que és arribar a tenir confiança en el Senyor.» El germà Roger va afirmar que «aquesta confiança proporciona joia interior, fa que veiem la vida amb esperança i contribuïm a fer-la millor per a tots aquells que ens envolten assumint responsabilitats perquè la terra sigui més habitable per a tots els homes i dones i, sobretot, per als 1.300 milions de persones al món que viuen en situació de pobresa absoluta».

El cardenal Martini creu que Taizé és signe de reconciliació.

El cardenal Carlo M. Martini, arquebisbe de Milà, va apuntar als joves que «Taizé evoca reconciliació, pau i comunió. Amb la seva existència la comunitat de Taizé és un signe de reconciliació entre cristians dividits i entre pobles separats i és una paràbola de comunió on cada dia es busca la reconciliació de l'Es-

glésia, de les nacions i entre els pobles». Per aquesta raó, el cardenal Carlo M. Martini va subratllar que «desitjo que la Trobada Europea de Joves de Milà ens ensenyi a viure la fraternitat, a estar units, a buscar junts la pau on hi regni la civilització de l'amor i la solidaritat».

Els joves que participen a la trobada tenen un denominador comú: la seva fe i les ganes de compartir-la. Agnes Zukoswka, una jove catòlica de 20 anys, polonesa i estudiant d'Història, comenta que «vaig anar a Taizé per compartir amb altres joves l'amor que sento per Déu». Aquesta estudiant creu que els joves s'han de comprometre per ajudar en la construcció d'un món millor i senyala que «intento posar el meu granet de sorra en un grup de joves de la meua parròquia i fent catequesi als més petits de la comunitat». Per la seva banda, Ardo Annist, un jove estonià de 28 anys, estudiant d'Arquitectura i luterà (pro-

testant), afirma que «la comunió que es viu entre les diferents Esglésies i la pau que es destil·la de les pregàries en comú m'ajuden a carregar piles per enfortir i fer més radical el meu testimoni com a seguidor de Crist».

Marta Puyol

Suport a la trobada

Aquesta trobada ha comptat amb paraules de suport del papa Joan Pau II, que va dir que s'unia als participants amb el pensament i la pregària i que «el lema de la trobada "Pare, a les teves mans encomano el meu esperit", ens convida a cadascun de nosaltres a abandonar-nos amb confiança a l'amor del Pare que dona sentit a tots els éssers humans, en l'esperit de l'últim any de preparació al Jubileu».

El patriarca Bartholomeos de Constantinoble va declarar que «Crist és el nostre amic, l'amic més estimat i bondados. El que s'ofereix, regenera i allibera. Així doncs, estimeu amb entusiasme qui us estima fins a la mort i no busqueu altra cosa que el seu amor». Una altra adhesió a la trobada de joves ha estat la del patriarca Alexis II, de Moscou, que va ressaltar la importància que l'encontre reuneixi milers de joves cristians d'Europa de l'Est i l'Oest i va afegir que «el destí d'Europa i del món sencer depenen en gran part d'aquestes trobades fraternals de joves, que ja són una tradició, perquè a vosaltres, joves, us correspon la construcció i l'embelliment de l'edifici de la fe en el proper mil·lenni».

L'arquebisbe de Canterbury, Georges Carey, també es va adreçar als participants: «Espero que tornareu renovats per la Paraula de Déu i animats per ser uns testimonis de Crist amb més força en el món on vivim.»

D'altra banda, el secretari general de les Nacions Unides, Kofi Annan, va dir que «el fervor del vostre compromís i la sinceritat de les vostres conviccions són una font d'inspiració per a tots els que, a l'ONU, s'esforcen per construir un món millor». (M.P.)

BOLÍVIA

Augmenta la llista de missioners «màrtirs»

LA PAZ.— S'acaba de fer pública la notícia de la mort de dos missioners: el pare Álvaro López, sacerdot redemptorista, i la religiosa missionera teresina, sor Celina Posada. Tots dos van ser assassinats a boca de canó en una emboscada quan els van robar la camioneta amb què anaven a celebrar l'Eucaristia. En l'atemptat va resultar ferit de gravetat el semina-

rista Hans Valle, que ja està fora de perill. Els assassins van fugir amb el vehicle, però van tenir un accident i es van veure obligats a abandonar-lo. El pare López, de 39 anys, feia tres anys que treballava a Bolívia, i la germana Posadas, de 37, en feia set. Amb la mort dels dos religiosos ja són 40 els missioners i missioneres assassinats el 1998. (Zenit)

Telèfon de la Pregària

934 175 449

Obert cada dia de les 22 a les 24 h

La solidaritat autèntica ve de dins i s'expressa eminentment en la pregària. Truca'ns en les teves necessitats i pregarem. Per la línia telefònica passarà la veu, l'amor i el poder de Déu.

Associació Amor de Déu

«La fe és una confiança molt humil en Déu»

■ Entrevista al germà Roger de Taizé

El 1940 Roger Shutz va arribar sol en un petit poble de la Borgonya (França) anomenat Taizé. Europa vivia la Segona Guerra Mundial que en finalitzar deixaria moltes ferides obertes. El que probablement no s'imagina aquest jove que es juga la vida acollint a casa seva refugiats, sobretot jueus que fugen de l'ocupació nazi, és que Taizé es convertirà en un dels llocs de pregària més importants i significatius d'aquest segle. En aquesta població s'alternen setmanalment milers de joves de tot el món per pregar i per retrobar-se. El centre d'aquesta experiència és la reconciliació i l'ecumenisme.

—Què caracteritza l'esperit de Taizé?

—El 1940, quan encara estava sol a Taizé i amagava gent que fugia a causa de la Segona Guerra Mundial, tenia clar que en la vocació de la nostra comunitat hi hauria sempre dues aspiracions: tenir una vida interior, a través de la pregària personal i de la bellesa d'una pregària en comú, i assumir responsabilitats per fer que la terra sigui més habitable. Des del principi de la vida en comú, vam entendre que era primordial que alguns germans compartissin les condicions de vida dels més pobres en els continents del Sud.

Qui segueix els passos de Crist està al mateix temps al costat de Déu i dels altres. La pregària és una força serena que treballa l'ésser humà, el remou i no el deixa adormir-se davant del mal, ni davant de les ruptures que molts sofreixen. De la pregària s'extreuen les energies indispensables de compassió.

—En les societats on els valors no estan a l'alça, hi ha gent que té set de Déu?

—Evidentment, construir la societat humana suposa l'ús de les àmplies possibilitats de la ciència i la tècnica. Amb tot, aquests grans recursos mai no seran suficients. Si un dia ens despertéssim en una societat superorganitzada, altament

tecnològica, però on hi hagués desaparegut la confiança en Déu, quin seria el futur de la humanitat?

Si no existís un afebliment espiritual en extenses regions del món, la nostra comunitat no empraria tantes energies acollint, setmana rere setmana, durant tot l'any, joves del món sencer per cercar Déu amb ells.

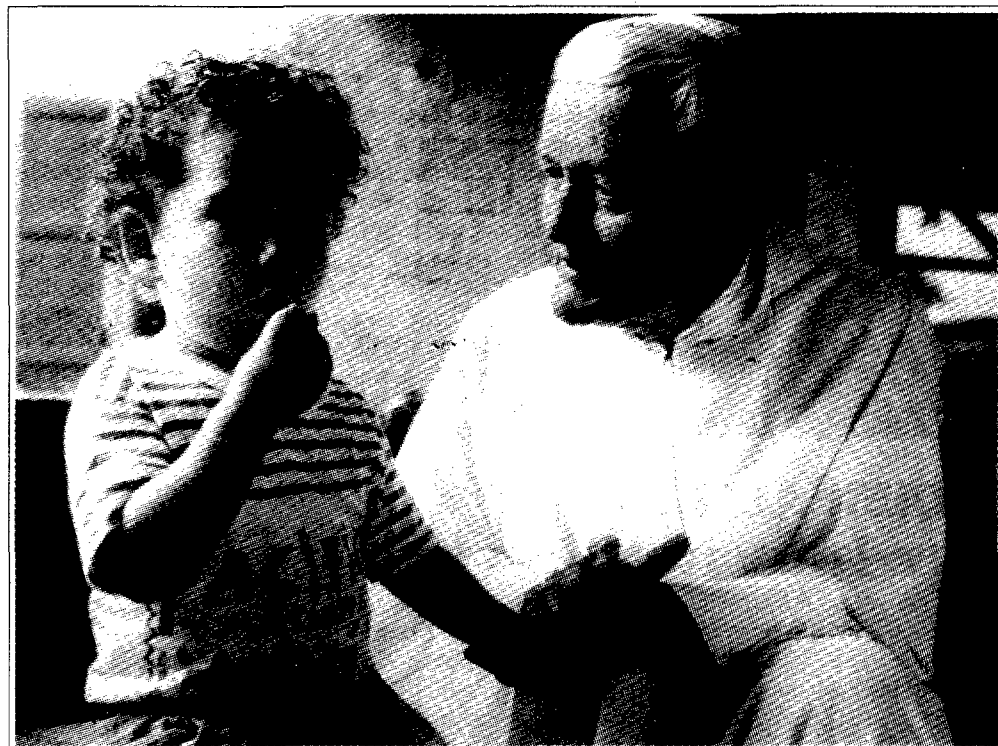
Sabem que una confiança en Déu no es comunica a cop d'arguments que, volent persuadir costi el que costi, arriben a suscitar una inquietud i fins i tot, por. Al contrari, la fe és una confiança tan senzilla que, per la seva mateixa simplicitat, és molt accessible. La fe no

és més que una molt humil confiança en Déu. Si es convertís en una pretensió espiritual, la fe no conduiria enlloc.

«L'oració és una força serena que treballa l'ésser humà»

—Com resumiria vostè la presència de Taizé al costat dels joves?

—Des de fa gairebé quaranta anys, amb els meus germans, ens preguntem per què vénen tants joves a Taizé, no únicament d'Europa sinó d'altres continents. Sovint, els joves es qüestionen: «Déu espera alguna cosa de mi?» Si em preguntessin què és allò que més desitgem per a ells, respondria: que descobreixin un sentit a la seva vida, a través de la reflexió i del silenci, de la pregària en comú i de la

Germà Roger de Taizé.

recerca de les fonts de la fe.

Nombrosos joves coneixen el desànim. Estan inquiets davant del seu futur. Amb ells busquem com recobrar l'ànim, com preparar-se per assumir responsabilitats. Voldríem ser per a ells homes amatents que escolten, mai mestres espirituals. A qualsevol edat, necessitem ser escoltats amb un amor desinteressat.

—Avança l'ecumenisme entre les Esglésies cristianes?

—L'ecumenisme és la vocació a reconciliar-se entre cristians. Encara que la vocació ecumènica ha provocat notables diàlegs i intercanvis. No podem oblidar aquestes paraules de Crist: «Vés primer a reconciliar-te!, vés-hi primer!» «No ho deixis per més tard!» Aquesta vocació s'immobilitza quan deixa que es creïn vies paral·leles que, per si mateixes, no es poden unir i acaben per afeblir les forces vitals de l'anomenada reconciliació. És com si uns trens avansessin uns al costat dels altres: s'aturessin de tant en tant per permetre una trobada entre els seus viatgers i després aquests retornessin als seus respectius trens.

L'ecumenisme, a força de deixar la reconciliació per més tard, sense ado-

nar-se, podria mantenir esperances il·lusionàries. Qui s'atreveix a portar els joves cap a un miratge? Quan la vocació ecumènica no es concreta en reconciliacions, no porta enlloc, i la flama s'apaga.

És veritat que una reconciliació pot ser com un nou naixement en el cor de cada un, en la seva pròpia vida. En el segle IV, sant Ambrosi de Milà, escrivia: «Comenceu vosaltres l'obra de la pau, perquè un cop pacificats vosaltres mateixos porteu la pau als altres.»

Per comunicar Crist, hi ha potser una realitat més transparent que la d'una vida en la qual, dia rere dia, es concreta la reconciliació? Reconciliar-se és estimar, perdonar... i expressar-ho amb la pròpia vida. És també estar atent a restar en la compassió i la bondat de cor.

—Per què ha titulat la carta d'aquest any «Carta 1999-2001»?

—En el moment d'entrar en el Tercer Mil·lenni, ningú no vol encendre focs efímers. Aquests focs s'apaguen sols. A l'any 2000, el que ens ha de captivar és la continuïtat de Crist en la història futura de la família humana.

Marta Puyol

Taizé significa reconciliació

A Taizé, tant les trobades internacionals de joves com l'acollida dels visitants de totes les edats, tenen lloc al voltant d'una comunitat de germans, i és l'oració en comú, tres vegades al dia, el centre de la vida. L'església de la Reconciliació és el lloc central de totes les activitats. L'església romànica del poblet de Taizé, del segle XII, és un altre lloc de recolliment. Fa temps la comunitat hi celebrava la pregària diària. Actualment és massa petita per a la comunitat, que té una vuitantena de germans; per a l'allau de visitants és un lloc de silenci. (C.C.)

Preneu la meua vida si cal

He reviscut intensament una nit de l'estiu del 1942, quan encara estava sol a Taizé. Estava assegut davant d'una petita taula on escrivia. Sabia que estava en perill a causa dels refugiats polítics que acollia a casa. Pesava sobre meu l'amenaça de ser detingut. Un policia civil va irrompre inesperadament per interrogar-me. Aquella nit, en sentir la por fins al moll de l'os, se'm va ocórrer una oració que vaig dir a Déu sense entendre-la veritablement: «Pren la meua vida si així ho vols, però permet que es continuï el que aquí ha començat.» I què havia començat després de dos anys? L'acollida i la pregària.

Diari del germà Roger

Vaticà

Dret a la pau

■ El Papa demana l'abolició de la pena de mort

ROMA.— Com us vam anunciar en el número anterior, os oferim un extracte del missatge de Joan Pau II per a la Jornada Mundial de la Pau, l'1 de gener, titulat *El secret de la pau veritable resideix en el respecte dels drets humans*.

• La dignitat de la persona humana és un valor transcendent, reconegut sempre com a tal per aquells que busquen sincerament la veritat. (...) La història contemporània ha posat en relleu de manera tràgica el perill que comporta l'oblit de la veritat sobre la persona humana. Estan a la vista els fruits de les ideologies com el marxisme, el nazisme i el feixisme, així com els mites de la superioritat racial, del nacionalisme i del particularisme ètnic. No menys perniciosos són els efectes del consumisme materialista (...). Cap ofensa a la dignitat humana pot ser ignorada, sigui quin en sigui l'origen, la modalitat o el lloc on passa.

• La Declaració Universal dels Drets Humans és molt clara: reconeix els drets que proclama, no els atorga; aquests són inherents a la persona humana i a la seva dignitat. Ningú no pot privar legítimament d'aquests drets a un sol dels seus semblants perquè aniria contra la seva pròpia naturalesa. (...) La defensa de la

vàlids el desenvolupament de les seves possibilitats i la deguda atenció als malalts i a la gent gran. Un repte que suscita profundes inquietuds prové dels recents descobriments en l'enginyeria genètica. (...) Mai la vida no pot ser degradada a objecte. (...) Optar per la vida comporta el refús de tota violència.

• La llibertat religiosa és com el cor mateix dels drets humans. És inviolable fins al punt d'exigir que es reconegui a la persona la llibertat de canviar la religió, si així ho demana la seva consciència (...). La Declaració Universal reconeix el dret a manifestar les pròpies creences (...). El recurs a la violència en nom del propi credo religiós és una deformació dels mateixos ensenyaments de les principals religions.

Dret de participar

• Cada ciutadà té el dret de participar en la vida de la seva comunitat. (...) Aquest dret s'esvaeix quan el procés democràtic perd la seva eficàcia a causa del favoritisme i dels fenòmens de corrupció, els quals impedeixen la legítima participació en la gestió del poder i obstaculitzen l'accés mateix a un gaudi equitatiu dels béns i serveis comuns.

• Una de les formes més dramàtiques de discriminació consisteix a negar a grups ètnics i minories nacionals el dret fonamental d'existir com a tals.

• Tot ésser humà té capacitats innates que han de ser desenvolupades. D'això depèn la plena realització de la seva personalitat i la seva inserció en el context social del propi ambient. (...) Quan es limiten les oportunitats formatives, es predisposen estructures de discriminació (...). És urgent i necessari que tots facin tot el possible per posar remei a la manca de feina.

• És urgent una nova visió de progrés global en la solidaritat, que prevegi un desenvolupament integral i sostenible de la societat, i permeti a cada un dels seus membres dur a terme les seves potencialitats. (...) Faig una crida urgent als que tenen la responsabilitat a escala mundial de les relacions econòmiques, perquè s'interessin per la solució del problema apressant del deute internacional de les nacions més pobres.

• El present i el futur del món depenen de la salvaguarda de la creació, perquè hi

El Papa recorda els nens que pateixen la guerra.

ha una interacció constant entre la persona humana i la natura.

• La promoció del dret a la pau assegura el respecte dels altres drets (...). La situació actual és prova del fracàs del recurs de la violència com a mitjà per a resoldre els problemes polítics i socials. (...) S'ha de reconèixer el gran mèrit d'aquells polítics que tenen el valor de continuar les negociacions fins i tot quan la situació sembla fer-les impossibles.

(...) El meu pensament es dirigeix amb aflicció als que viuen i creixen en un ambient de guerra. (...) La cultura dels drets humans no pot ser sinó cultura de pau.

• El tercer i últim any de preparació al Jubileu està marcat per una peregrinació espiritual cap al Pare: cadascú està convidat a un camí d'autèntica conversió, que comporta l'abandonament del mal i la positiva elecció del bé. (Zenit)

Desterrar la pena de mort

En el seu discurs nadalenc el Papa va posar en relleu la contraposició que existeix entre el missatge de pau de Betlem i els conflictes que encara existeixen en el planeta. «Repeteixo un cop més la meua crida a defensar la vida humana i a desterrar la pena de mort», va afirmar Joan Pau II. El Pontífex va mostrar la seva preocupació per la situació de l'Orient Mitjà i va demanar aturar «la producció i el comerç d'armes, alliberar els nens de tota explotació, i frenar els genocidis i els crims de guerra».

universalitat i de la indivisibilitat dels drets humans és essencial per a la construcció d'una societat pacífica i per al desenvolupament integral d'individus, pobles i nacions.

• El primer dret fonamental és el dret a la vida. (...) Una autèntica cultura de la vida garanteix el dret de venir al món a qui encara no ha nascut, protegeix els nounats, particularment les nenes, del crim de l'infanticidi. Assegura als minus-

BALCLIS
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

932 175 607
932 377 663

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

Vint anys de Catalunya Cristiana

Canvis en les diòcesis catalanes

El 18 de maig, Joan Pau II va nomenar nou bisbe de Tortosa el fins llavors bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach. La seu tortosina restava vacant des que, gairebé un any abans, Mons. Ricard M. Carles havia estat nomenat arquebisbe de Barcelona. Martínez Sistach va prendre possessió del càrrec a la catedral tortosina el 7 de juliol. Nascut a Barcelona el 1932, Martínez Sistach va ser ordenat sacerdot el 1961. Es va doctorar a Roma en Dret Canònic i Civil. El 1979 va ser nomenat vicari general de l'arquebisbat de Barcelona i el 1987, bisbe auxiliar de la diòcesi.

El 16 de juliol, Mons. Ricard M. Carles feia públic en una roda de premsa el nomenament de dos nous bisbes auxiliars per a l'arxidiòcesi barcelonina. Joan Carrera Plana i Carles Soler Perdigó van rebre la plenitud del sacerdot el 22 de setembre a la basílica de Santa Maria del Mar. El 2 d'octubre, els dos nous prelatos, amb Mons. Ricard M. Carles, van fer una visita al Sant Pare. Durant aquelles dates l'arquebisbe va publicar una pastoral que sota el títol «Un pas endavant en la pastoral diocesana» explicava la nova ordenació de la diòcesi i els motius que la impulsaven. Mons. Carles creia que tot sol no podia atendre tots els fidels de l'arxidiòcesi i per això la va dividir en demarcacions i en va assignar algunes als bisbes auxiliars. L'arquebisbat va quedar dividit en quatre demarcacions (Barcelona-ciutat i Barcelona-sud; Barcelonès-nord i Maresme; Vallès, i Baix Llobregat, Penedès i Garraf).

El 12 de juny, el català Mn. Francesc Ciuraneta va ser nomenat per Joan Pau II bisbe de la diòcesi de Menorca, seu vacant des que Mons. Deig havia anat a Solsona. Ciuraneta, nascut a la Palma d'Ebre (la Ribera d'Ebre) el 1940, va arribar a Menorca quan era secretari particular de l'arquebisbe de Barcelona.

Per últim, el bisbe de Màlaga, el català Ramon Buxarrais i Ventura, considerat per a molts un dels prelatos més oberts de les diòcesis espanyoles, amonestat fins i tot pel Vaticà per les seves crítiques al nunci, crític amb la «jet set» de Marbella, va renunciar a la seu malaguenya i es va retirar en un centre de beneficència portat per unes monges en un barri marginal de Melilla.

Adéu al pare Arrupe

El 5 de febrer, el jesuïta basc, Pedro Arrupe, que va ser preposit general de la Companyia de Jesús des del 1965 fins al 1981, va morir a Roma d'una insuficiència cardiorespiratòria. Nascut a Bilbao el 1907, Arrupe va ingressar a la Companyia el 1927. Va estudiar a l'estranger quan els jesuïtes van ser expulsats de l'Estat espanyol el 1932. Va ser ordenat sacerdot el 1936. Va estar al Japó on va voler entendre'n la cultura i la psicologia, per la qual cosa va estudiar zen. Va ser un dels pocs supervivents de la bomba atòmica d'Hiroshima.

Elegit preposit de la Companyia el 1965, la va dirigir amb fermesa i flexibilitat per evitar que es dividís en dos. Va introduir un nou estil d'austeritat i d'obediència criticats pels sectors més inflexibles de l'Església, però va ser inqüestionable la seva fidelitat al Papa, cosa que li va causar més d'un disgust, ja que va tenir diverses tensions amb Pau VI, Joan Pau I i Joan Pau II. No era favorable al marxisme, però sabia que l'opció per la justícia necessitava una nova anàlisi de la societat i que de vegades calia fregar postures diferents per veure'n la part de veritat. El 1980 va presentar la seva dimissió al Papa, que no la va acceptar. El 1981 va patir una trombosi cerebral. Després d'un període d'interinitat en la direcció de la Companyia va ser substituït pel pare holandès Peter Hans Kolvenbach.

A principis de setembre va morir un altre jesuïta il·lustre, el teòleg Henri de Lubach. Va ser un dels principals artífexs del Concili Vaticà II, força criticat pels sectors intransigents de l'Església. Feia vuit anys que havia estat nomenat cardenal per Joan Pau II.

El Papa treballa per la pau a l'Orient Mitjà

Joan Pau II va mantenir una política diplomàtica molt intensa per intentar reconciliar les dues parts bel·ligerants que s'enfrontaven en la guerra del Golf, iniciada l'estiu anterior per la invasió de Kuwait per part de l'Iraq. La postura de Roma era la de no transigir amb Saddam Hussein que havia violat el dret internacional, però a l'hora demanava a l'Estat d'Israel que tingués en compte les peticions dels refugiats palestins sense menystenir la seguretat dels propis israelians. L'activitat de Wojtyła a favor de la pau, que es va traduir en audiències al secretari general de les Nacions Unides, Javier Pérez de Cuéllar, als ambaixadors de l'Iraq i de Kuwait, i en missatges personals als principals protagonistes del conflicte (Saddam Hussein, George Bush, Mikhaïl Gorbatxov), el va portar, fins i tot, a demanar la convocatòria d'una Conferència Internacional sobre l'Orient Mitjà.

«Redemptoris missio» i «Centesimus annus»

A finals de gener, el Papa va presentar la seva vuitena encíclica que, sota el títol de *Redemptoris missio*, tractava el tema de la missió evangelitzadora de l'Església. A finals del segon mil·lenni, el terme missió no es referia només al Tercer Món sinó també a la realitat més propera dels occidentals.

A principis de maig es va publicar una nova encíclica amb motiu del centenari de la *Rerum Novarum* de Lleó XIII. Sota el títol de *Centesimus annus*, Joan Pau II hi feia una síntesi d'aquella carta magna del catolicisme social, repassava les intervencions del magisteri dels papes en matèria de justícia social, analitzava el canvi històric de la caiguda del comunisme, al mateix temps que advertia que el capitalisme ateu no era la sortida.

Sínodo dels bisbes

La nova evangelització d'Europa va ser el tema principal del Sínodo dels bisbes que va començar a Roma el 28 de novembre. La convivència entre els països, el diàleg judeocristià, les dificultats de la transició a l'Est, la democràcia política, la instauració de nous Estats de Dret i la responsabilitat per construir societats noves van ser les qüestions que van abordar els pares sinodals durant quinze dies.

Mor el cismàtic Mons. Lefèbvre

El 2 d'abril va morir a Ecône (Suïssa), l'arquebisbe emèrit de Tulle (França) i president de la irregular Fraternitat Sacerdotal de Sant Pius X, Marcel Lefèbvre, que el 1988 havia provocat un cisma en l'Església catòlica a causa de les seves postures integristes. Va ser succeït al capdavant de la Fraternitat per Mons. Schmidberger.

La CEE contra la LOGSE

Els bisbes de l'Estat espanyol van fer pública a finals de juny una nota en què condemnaven l'actitud del govern central pel que fa a les modificacions que va imposar a l'ensenyament de la Religió als centres públics. Els prelatos titllaven l'actitud del govern d'anticonstitucional i asseguraven que violava els acords Església-Estat sobre la matèria. A més, els bisbes encoratjaven els pares perquè recorressin davant dels tribunals per fer prevaler els drets dels seus fills a rebre l'ensenyament de la Religió.

UNA ULLADA AL MÓN

- (16 de gener) Alfonso Guerra deixa la vicepresidència del govern espanyol.
- (17 de gener) Comença el bombardeig de posicions iraquianes a Kuwait per part de l'aviació nord-americana i britànica.
- (25 de febrer) L'Iraq comença la retirada de Kuwait.
- (abril) Milers de refugiats kurds fugen de l'Iraq per por de represàlies.
- (21 de maig) Mor assassinat l'exprimer ministre indi, Rajiv Gandhi.
- (29 de maig) Nou morts en un atemptat d'ETA amb cotxe-bomba a la caserna de la Guàrdia Civil de Vic. L'endemà és desarticulat el «comando Barcelona».
- (25 de juny) Eslovènia i Croàcia es declaren independents i comença la guerra a Iugoslàvia.
- (19 d'agost) Els comunistes involucionistes protagonitzen un cop d'estat fallit a l'URSS.
- (30 d'octubre) S'obre la Conferència de Pau per a l'Orient Mitjà a Madrid.
- (23 de novembre) L'egipci Butros Gali escollit nou Secretari General de les Nacions Unides.
- (8 de desembre) L'URSS deixa d'existir i neix a Minsk la Comunitat d'Estats Independents, formada inicialment per Rússia, Ucraïna i Bielorrússia.
- (26 de desembre) Els islamistes del FIS guanyen la primera ronda de les eleccions legislatives d'Algèria.

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

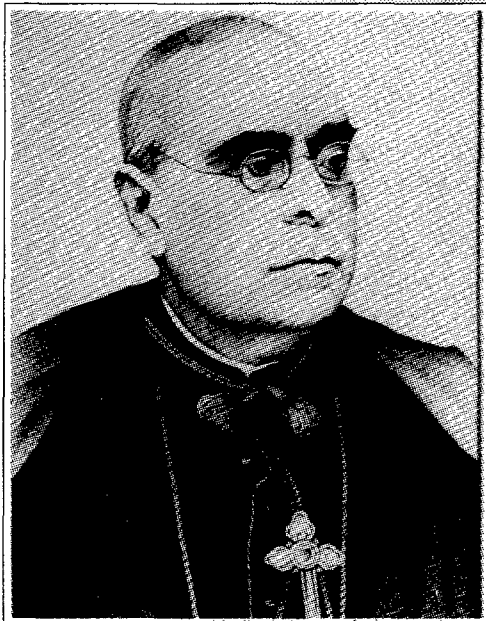
Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Vint anys de Catalunya Cristiana

La Conferència Episcopal catalana convoca el Concili català

L'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, president de la Conferència Episcopal catalana, reunida els dies 14, 15 i 16 d'octubre, va decidir convocar, amb el consentiment de l'arquebisbe de Barcelona i dels altres bisbes, un Concili Provincial que reprenia una antiga tradició de la Tarraconense. Els bisbes van escollir com a secretari general del Concili, Mons. Carles Soler Perdigó, bisbe auxiliar de Barcelona, i com a secretaris adjunts mossèn Barberà, de Tarragona, i mossèn Salvador Pié, de Barcelona. Les sessions conciliars es convocaven per als anys 1995 i 1996, però ja es començava la preparació del Concili, per a la qual es demanava una participació activa i àmplia de tot el Poble de Déu.

L'any de Torras i Bages

El 13 de juny, el Papa va presidir l'acte de promulgació del decret pel qual es reconeixia l'heroïtat de les virtuts de Josep Torras i Bages (1846-1916), bisbe de Vic i considerat el patriarca espiritual de Catalunya. D'aquesta manera, quedava obert el camí de la seva beatificació, la causa de la qual havia començat el 1927, tot i que havia estat interrompuda durant molts anys. El 1980 es va tornar a obrir gràcies a la petició del llavors bisbe de Vic, Ramon Masnou, al Papa.

Torras i Bages va néixer a les Cabanyes. Va ser ordenat sacerdot el 1871, i el 1899 arribava a l'episcopat. Va ser un prevere diocesà que va cercar la seva santedat des del seu ministeri. El reconeixement de les seves virtuts heroïques va coincidir pràcticament amb el centenari, el 20 de maig, de la publicació d'una de les seves obres cabdals, *La tradició catalana*, en què Torras i Bages estudiava els valors ètics i racionals del regionalisme català. Solidesa en els criteris, espiritualitat consistent, sentit eclesial i romà, arrelament a la identitat catalana, obertura al món, a la cultura contemporània i pietat popular van marcar la seva tasca eclesial i van determinar en bona part el futur del cristianisme a Catalunya.

Nou Catecisme de l'Església catòlica

El nou Catecisme de l'Església catòlica va ser presentat internacionalment a França per Mons. Duval, president de la Conferència Episcopal francesa, vint dies abans de la seva promulgació oficial per part del Papa a Roma el 8 de desembre. Aquesta circumstància es devia al fet que el text havia estat redactat en francès en la seva versió original i després seria traduït a moltíssimes llengües, inclosa el català. En pocs dies, el nou Catecisme es convertiria en un *best-seller*.

Segons Joan Pau II, el text, en la confecció del qual havien col·laborat bisbes i catequistes d'arreu del món durant sis anys, va néixer per aprofundir en l'ensenyament del Concili Vaticà II per adherir-s'hi i promoure'n el coneixement i l'aplicació. La premsa i els mitjans de comunicació social se'n van fer molt de ressò i durant molts dies es va promoure un debat, fins llavors gairebé inexistent, sobre temes d'Església, fe i moral. Els mitjans, però, van tendir a destacar-ne els aspectes morals per sobre d'altres de més essencials com són els continguts de la fe.

Mons. Escrivá, una beatificació polèmica

No va agradar gaire a alguns sectors de l'Església i a una bona part dels seglars la beatificació de Mons. Escrivá de Balaguer, fundador de l'Opus Dei, que va tenir lloc a Roma el 17 de maig. La cerimònia, presidida pel Sant Pare, va comptar amb l'assistència de 300.000 fidels, la meitat d'ells espanyols. En representació oficial espanyola només hi havia l'ambaixador a la Santa Seu. Cap membre de la família reial va ser-hi present i va ser significatiu que, a la mateixa hora, el rei estigués rendint homenatge a un frare franciscà del segle XVI a la població castellonenca de Vila-real. D'altra banda, hi van ser presents alguns ministres del general Franco.

José M. Escrivá va néixer el 1902 a Barbastro (Osca). Va ser ordenat sacerdot el 1925. El 2 d'octubre de 1928 va rebre la inspiració divina que el va portar a la fundació de l'Obra. Va muntar la primera residència d'estudiants en la qual va tenir els seus primers dotze deixebles. L'ambient de nacionalcatolicisme li va permetre, després de la Guerra Civil, expandir l'Obra que el 1947 va aconseguir l'estatus d'Institut Secular. El 1980, ja mort el fundador el 1975, Joan Pau II va concedir a l'Opus l'estatus de prelatura personal.

En l'homilia, el Papa va demanar als integrants de l'Opus Dei que col·laboressin més amb altres institucions i ordes religiosos i que tinguessin més sensibilitat per la pobresa.

Galileu Galilei, rehabilitat

Després de dotze anys de debat i de profunds estudis, la comissió de teòlegs, científics i historiadors, nomenada per Joan Pau II, va arribar a una sèrie de conclusions sobre la figura de Galileu Galilei que el va portar a la rehabilitació pública, després de tres segles. Aquest gran científic —va anunciar la comissió— «va ser un exemple per a tots i fins i tot per a l'Església; avui sabem que tenia raó sobre la teoria astronòmica de Copèrnic».

Leonard Boff deixa el sacerdoci

«Hi ha moments a la vida en què una persona, per ser fidel a si mateixa ha de canviar. Jo he canviat, no de batalla sinó de trinxera. Deixo el ministeri presbiteral però no l'Església. M'allunyo de l'orde franciscà però no del somni tendre i fratern de sant Francesc d'Assís.» Amb aquestes paraules el pare franciscà brasiler Leonard Boff, un dels màxims exponents de la Teologia de l'Alliberament, va renunciar al sacerdoci com a conseqüència d'un enfrontament amb la jerarquia eclesiàstica, i més específicament amb el cardenal Ratzinger, prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. Segons Boff, en l'origen de la confrontació hi havia dos models d'Església. Així, el teòleg brasiler va anunciar que «sortia de la teologia clerical i oficial, cap al camp de la teologia popular».

Manuel Valls, nou director de «Catalunya Cristiana»

Amb l'arribada de mossèn Jarque i mossèn Malgosa a l'edat de jubilació, el director i sotsdirector de *Catalunya Cristiana* van presentar la seva dimissió que va ser acceptada pel Patronat de la Fundació. L'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, va nomenar nou director el sacerdot barceloní Manuel Valls i Serra, i sotsdirector, Jaume Planas, que des del 27 de març era director general de la Delegació Diocesana per als Mitjans de Comunicació Social. El primer relleu en la direcció del setmanari s'anunciava en el número corresponent al 24 de setembre.

UNA ULLADA AL MÓN

- (11 de gener) El president algerià Benjedid és obligat a dimitir per poder anul·lar les eleccions que duen els islamistes al poder.
- (1 de març) Bòsnia-Herzegovina es declara independent.
- (19 de març) Detinguda al sud de França la cúpula d'ETA.
- (22 de març) S'acaba el domini comunista a Albània amb el triomf electoral de Sali Berisha.
- (20 d'abril) Inaugurada l'Exposició Universal de Sevilla.
- (30 d'abril) L'absolució de quatre policies blancs que havien apallissat un negre a Los Angeles desencadena disturbis racials amb el resultat de 58 morts.
- (6 de maig) Mor l'actriu Marlene Dietrich.
- (20 de maig) El F.C. Barcelona es proclama per primer cop campió d'Europa de futbol a l'estadi Wembley de Londres en vèncer per 1 a 0 la Sampdoria.
- (25 de maig) Oscar Luigi Scalfaro és escollit nou president italià.
- (3 de juny) Comença la Cimera Internacional per al Medi Ambient a Rio.
- (20 de juny) Klaus i Meciar acorden la separació de Txèquia i Eslovàquia.
- (21 de juny) Mor a Sueca l'escriptor valencià Joan Fuster.
- (23 de juny) Els laboristes d'Isaac Rabin guanyen les eleccions a Israel.
- (29 de juny) Mohamed Boudiaf, nou president algerià és assassinat.
- (25 de juliol) Comencen els Jocs Olímpics de Barcelona.
- (7 d'agost) Mor l'exministre d'Afers Estrangers espanyol, Fernández Ordóñez.
- (30 d'agost) Un obús mata 16 persones al centre de Sarajevo, en un dels molts atacs que pateix Bòsnia per part de les forces sèrbies.
- (22 de setembre) Jordi Pujol és investit president de l'Assemblea de les Regions d'Europa.
- (23 de setembre) Mor l'actriu catalana Mary Santpere.
- (3 de novembre) Bill Clinton és elegit nou president dels EUA.

**CASA
GAY**

**MÉS DE 100 ANYS ORGANITZANT
CONGRESSOS I REUNIONS**

L'EXPERIÈNCIA ENS AVALA

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El desig i la intuïció de Déu d'un intel·lectual i d'una dona senzilla

El gran creient i gran home que fou Agustí comença les seves *Confessions* —biografia extraordinària d'un home amb un cor insaciable en l'amor, amb una intel·ligència inquieta i desbordant i amb un esperit del qual no li importa descobrir les intimitats per donar glòria a Déu— amb aquesta grandiosa obertura: «I us vol lloar l'home, aquesta engruna de la vostra creació, que duu al seu entorn la seva mortalitat, que duu el

testimoniatge del seu pecat... Malgrat tot, us vol lloar aquest home, engruna de la vostra creació. Sou vós qui l'estimuleu a delectar-se en les vostres lloances, perquè ens vau fer per a vós i és inquiet el nostre cor fins que reposi en vós. Que us cerqui, Senyor, invocant-vos, i us invoqui creient en vós! Perquè ens heu estat predicant... Us agafaré. No m'amagueu la vostra faç: moriré, per no morir, a fi de veure-la.» No es pot expressar amb més concisió i bellesa el desig de Déu. Llàstima que es mutili tan sovint un paràgraf tan bonic!

Seria trist que ens penséssim que aquest desig de Déu és cosa de místics. Trist, perquè el fi únic de l'home és el coneixement/amor de Déu, i per això tendeix cap a ell fins no coneixent-lo, perquè és l'únic que pot calmar la inquietud del seu cor. Tot cor inquiet, que no està satisfet de ser com és, es troba, encara que no ho sàpiga, en tensió cap a Déu.

I també seria trist que se'ns acudís de pensar que per conèixer Déu fan falta unes especials dots intel·lectuals. Maria era una dona gran que no puc pas oblidar, senzilla, analfabeta, pobra, vivint amb la seva família al peu d'un cim que m'és familiar. L'últim cop que la vaig veure, jo baixava amb els nois amb un canell trencat, després d'haver-ne tret un d'una paret per on baixava indegudament i en solitari. Mentre ella m'ajudava a posar-me la motxilla, em va dir: «Vostè ve per aquí de tant en tant. Potser la vegada que torni, jo ja seré amb

Déu. ¿Oi que resarà per mi?» Li vaig prometre que sí, i no sé com va anar que li vaig preguntar de sobte somrient: «Maria, ¿vostè què sap de Déu?» Ella, sense dubtar ni un moment, em va respondre, també amb un somriure: «Si Déu ha fet el meu marit i els meus fills, i les meves muntanyes —ho deia amb admiració— ¿com deu ser Déu?» No vaig ser capaç d'afegir-hi res més; vaig fer que sí amb el cap, li vaig estrènyer la mà amb afecte i vaig iniciar la davallada. No l'he vista mai més, però, de vegades, des d'algun lloc alt he vist la seva casa senzilla i me n'he recordat. I he tornat a complir la paraula a què em vaig comprometre amb ella.

La vella Maria veia en les obres de Déu la seva bondat, la seva grandesa i la seva bellesa. ¿Què tenia que li ho fes veure? Allò que diu Jesús que cal per veure Déu: un cor net.

El Déu que se'ns revela, se'ns mostra tal com és. I, per això, parlar de misteri no vol dir simplement allò inconciliable amb la nostra experiència, ni allò que desconeixem i tal volta un dia podrem conèixer, sinó que el misteri és Déu mateix —com diu Luis F. de Ladaria—, el misteri que tot ho conté. I com més gran és la revelació —el fet que Déu es mostri—, més gran és el seu misteri. D'aquest tema tan grandios i bonic, en tornarem a parlar, ja que és l'any de Déu Pare, el darrer dels tres de preparació per al Jubileu del 2000.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

El baptisme

El baptisme és el primer sacrament de la iniciació cristiana. És certament el fonament de tota la vida de fe, d'esperança i de caritat, el pòrtic de la vida en l'Esperit i la porta que obre l'accés als altres sacraments.

Els set sacraments de l'Església afecten totes les etapes i tots els moments importants de la vida cristiana: donen naixement i creixement, guarició i missió a la vida de fe dels cristians. En aquest sentit, hi ha una certa semblança entre les etapes de la vida natural i les etapes de la vida espiritual.

Si ens preguntem què fa el baptisme en nosaltres,

podem contestar sintèticament el que diu el Catecisme de l'Església catòlica: «Pel baptisme som alliberats del pecat; regenerats com a fills de Déu, esdevenim membres del Crist i som incorporats a l'Església i fets participants de la seva missió.»

Jesucrist, després de la seva resurrecció donà aquesta missió als apòstols: «Aneu, doncs, convertiu tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, ensenyau-los a observar tot allò que us he manat.» I l'Església, des del dia de la Pentecosta, ha celebrat i ha administrat el sacrament del baptisme. Així, sant Pere declara a la gent commoguda per la seva predicació: «Penediu-vos i feu-vos batejar cada un de vosaltres en el nom de Jesús, el Crist, perquè us siguin perdonats els pecats, i rebeu el do de l'Esperit Sant.»

El Senyor mateix afirma que el baptisme és necessari per a la salvació, tot dient a Nicodem: «T'ho ben asseguro: qui no neix de l'aigua i de l'Esperit no pot entrar al Regne del cel.» Certament el baptisme és necessari per a la salvació per a aquells als quals l'Evangeli ha estat anunciat i han tingut la possibilitat de demanar aquest sacrament.

La universalitat de la salvació de Jesús es fa ben palesa en aquestes paraules del Concili Vaticà II: «Atès que el Crist va morir per tots, i que l'última vocació de l'home és veritablement una de sola, és a dir, divina, hem de sostenir que l'Esperit Sant ofereix a tothom la possibilitat d'associar-se al misteri Pasqual, d'una manera que només Déu coneix.» Déu ha vinculat la salvació al sacrament del baptisme, però Ell mateix no està lligat als seus sacraments. Així, com ens diu el Catecisme de l'Església catòlica, «qualsevol persona que, ignorant l'Evangeli del Crist i la seva Església, cerca la veritat i compleix la voluntat de Déu tal com la coneix, pot salvar-se».

La pràctica de batejar els nens petits és una tradició immemorial de l'Església. La pura gratuïtat de la gràcia de la salvació es fa palesa d'una manera especial en el baptisme dels infants. Els pares cristians no poden privar els seus fills de la gràcia extraordinària d'aquest sacrament que els incorpora al Crist i a l'Església i els fa esdevenir Fills de Déu. Els pares que donen la vida als seus fills, batejant-los ben aviat, els fan participants d'aquella vida espiritual que és per a sempre.

opinió

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Una marató excepcional

El diumenge 20 de desembre es va celebrar a Barcelona, amb un èxit rotund en tots els sentits, la marató per aconseguir la curació de la diabetis. Els més de 600 milions recollits per a la investigació científica de la malaltia i la generositat de la població són una prova contundent de la marató i de les seves finalitats.

Quan tots els mitjans informatius es posen d'acord per una causa noble, solidària i universal obtenen la resposta massiva de la societat.

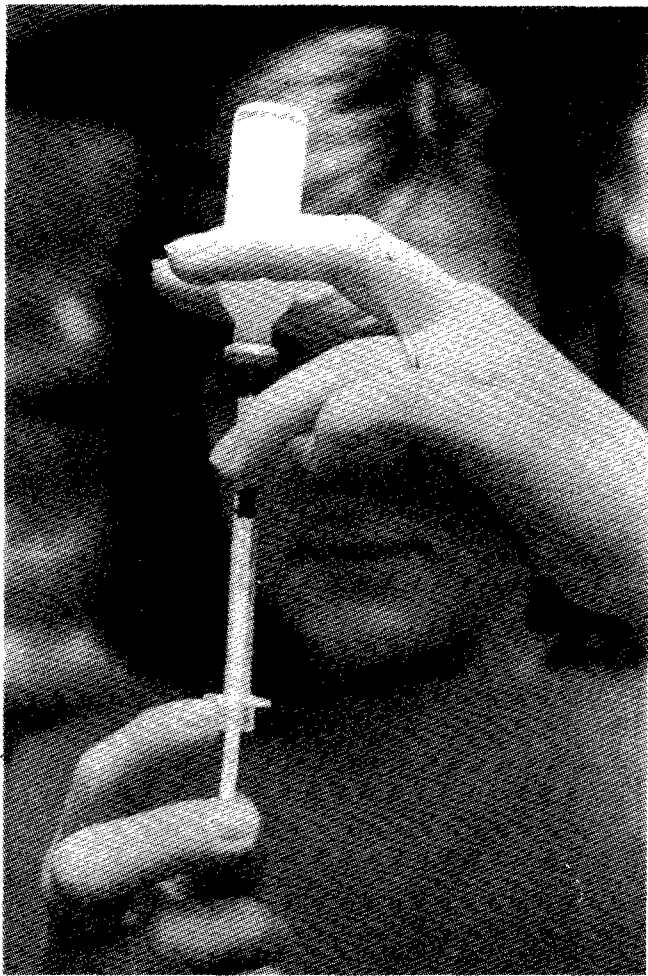
Segons estadístiques fidedignes, al món hi ha aproximadament vint milions de diabètics; a l'Estat espanyol passen de tres-cents mil. Això vol dir que no és una malaltia estranya ni excepcional, sinó molt freqüent, fins i tot en l'edat infantil i juvenil.

L'èxit de la marató, però, no s'ha acabat només en els diners recollits, hi ha uns altres aspectes que cal posar en relleu.

Un capteniment positiu de la campanya ha estat el de donar a conèixer com s'ha de comportar el malalt. Així, són importants les entrevistes entre el pacient i el metge, i el pacient i l'educador, amb els components —si es dona el cas— de conferències i cursets, i l'ajut de mitjans audiovisuals. L'experiència demostra que les persones amb diabetis que saben cuidar-se millor, són les que estan assabentades de les raons per les quals es decidiren adoptar les mesures que integren el seu tractament. Els coneixements adquirits els capaciten per trobar les solucions lògiques i correctes als petits o grans problemes que sorgeixen al voltant del seu defecte metabòlic.

Un altre aspecte positiu de la marató ha estat l'estreta coordinació amb la classe mèdica. Durant tot el dia, especialistes prestigiosos facilitaven una informació i una orientació molt acurades a través de la premsa, la ràdio i la televisió. Entre altres coses s'advertia de no fer cas de la gent de bona fe que parlen de «curacions» o de tractaments espectaculars a base d'herbes i tota classe de productes naturals de regions ben llunyanes i exòtiques. La ciència actual revela que els casos de curació, en aquest

sentit, són molt estranys. Només la investigació científica pot descobrir un dia el medicament capaç de curar la diabetis, com ha passat amb la tuberculosi. Des que es va descobrir l'estreptomycina, tothom ha oblidat per sempre els tractaments prometedors, però ineficaços.

Una malalta de diabetis s'injecta insulina.

Un altre objectiu que ha aconseguit la marató de Barcelona ha estat la solidaritat de la població envers el malalt, un malalt que en definitiva no es distingeix d'una persona sana; que pot aconseguir la mateixa edat avançada d'altres persones; que pot treballar normalment, crear una llar i, fins i tot, practicar esport. Tot això, sempre que controla la seva patologia metabòlica. No obstant això, és veritat que el diabètic s'ha de sotmetre a una disciplina de vida més rigorosa que els altres, i que l'abandonament d'aquesta disciplina pot causar-li greus trastorns. Justament, els milions de pessetes aconseguits per la marató van destinats a la ciència perquè trobi un dia no gaire llunyà un fàrmac oral que

substitueixi la insulina injectable i faci encara més normal la vida del pacient.

Diners per a la investigació, informació per als malalts, solidaritat de la població i esperança per a tothom han estat els trets més significatius d'aquesta campanya massiva i reeixida.

Cal agrair a les institucions patrocinadores, públiques i privades, els mitjans informatius que han potenciat magistralment la magna trobada i a la població la seva col·laboració. Als que som diabètics ens ha reascut una esperança de cara al futur, i als qui no en són, però ho poden ser algun dia, el goig d'haver contribuït a la investigació per trobar el remei adequat per vèncer una malaltia tan generalitzada; un remei que està per caure.

Notes insignificants

Germà Adrià

Moments de pregària

La pregària és el nostre amor al Pare. Als pares els agrada que els seus fills els demanin coses, que parlin amb ells, que els expliquin els seus problemes.

A Déu Pare també li agrada que parlem amb Ell. Que hi confiïm. Que ens queixem de la seva indiferència aparent per les nostres nimietats. Segur que li agrada que ens llancem al fons del seu cor per sentir-nos estimats per Ell.

I la pregària brota als llavis, la mirada i el pensament de moltes persones «insignificants» per al proïsme.

La Conxi és a la presó des de fa temps i pateix la sida en un estat molt avançat. La seva vida ha estat una aventura trepidant. No obstant això, ella sempre prega Déu. I ara, diu que li explica tots els seus mals. Els hi explica en un racó de la seva cel·la.

La Mireni, també és a la presó. Abans era una «fera» en el seu ofici d'atracar, ara també s'apaga a causa de la sida. La seva pregària és molt senzilla. Cada nit, a la seva cel·la de la infermeria de la presó, abans de dormir, li diu a Déu: «Gràcies, Déu meu, perquè he viscut un dia més.»

En Manu és un vagabund. De vegades aconsegueix dormir en una pensió, tot i que habitualment sempre dorm en un caixer. La seva pregària és diferent. Cada dia s'asseu una estona en un dels últims bancs d'una església, i no diu res... Sap que Déu el mira. Hi ha una pregària millor?

La Carmi és bastant gran. A casa té dos fills i una filla malalts de sida. Ella també està malalta. M'ha vingut a veure i m'ha dit que a Déu no li demana que els seus fills es curin. Només li demana forces per suportar-ho tot i continuar estimant-los.

La Mati pateix de càncer, no té por de la mort, però sí que demana a Déu: «Déu meu, no em facis patir tant...» No obstant això, ningú sap com pateix... Mai no es queixa.

Conec un religiós molt gran que es passa moltes hores a la capella, immòbil. Està quiet davant del Senyor. No sé si li parla o només està davant del Pare. Són unes hores de pregària meravelloses. O li explica a Déu les seves aventures de nen? O li parla de totes les peripècies per mantenir-se religiós tota la seva vida?

M'agradaria acabar la meua vida en pregària. Pujar de la terra al cel, parlant amb Déu. O senzillament, agafat de la seva mà. El nen petit agafa la mà del seu pare i se sent segur. Déu segurament ens donarà la mà per obrir-nos la porta de casa seva.

Punt de vista**Àngela Boada i Mont***Llicenciada en Psicologia i diplomada en Ciències Religioses*

Regals de Reis

Ja ho diu el refrany català, «qui a dos senyors vol servir, a l'un o l'altre ha de fallir», sentència que prové de l'antiguitat i que alhora es podria aplicar molt bé en aquestes festes de Nadal. Aquest proverbi s'inspirà en una dita evangèlica (Mt 6:24; Lc 16:13). El que Jesús digué referit a l'elecció entre Déu i les coses materials ha quedat com una màxima que es pot traslladar als nostres temps. Al cristià d'avui li resulta molt difícil ser coherent amb les seves creences i, al mateix temps, fer-les compatibles amb el ritme que vol imposar la societat de consum.

Com podem els creients ser coherents amb els nostres principis i no deixar-nos conduir per les riudes del consumisme? Si prioritzem els nostres valors cristians per davant dels valors materials potser ens en sortirem prou bé. Fàcil és dir-ho, una altra cosa és complir-ho. Ara bé, com transmetre això als més petits de la casa que, d'altra banda, són els més vulnerables a les campanyes publicitàries de Nadal? Una manera d'inculcar els valors cristians

als nostres infants passa perquè nosaltres —els adults— prediquem amb l'exemple. La voluntat de donar un model referencial s'ha de traduir en viure el Nadal intensament, centrant-se en la commemoració del naixement de Crist i tot el que significa per als cristians; col·laborar en la recollida de joguets feta per institucions benèfiques; assistir i participar en els actes religiosos; felicitar el Nadal amb les nades de les ONG; ser més caritatius amb els necessitats, i fer tot el possible per controlar les despeses supèrflues. Una altra forma de difondre els valors cristians pot ser a través de les joguines que comprem o de les actituds que els adults mostrem en el joc interactiu.

Un dels reptes que, com a creients, ens hem de plantejar en una societat secularitzada, fóra promoció de valors morals davant dels antivalors de la utilitat, de la moda, del culte al cos, de l'individualisme i del consumisme predominants moltes vegades en la nostra vida diària.

És important fer una bona elecció ja que de les joguines depèn en part el procés de socialització dels nostres infants. El joc es considera un mitjà magnífic per adquirir conductes, creences i normes que són preuades pel grup cultural de pertinença. Si entenem el joc com una eina elemental, per fomentar el desenvolupament físicopsíquic del nen, cal que desterrem la idea d'oferir joguines com a premi al bon comportament associat a la diada de Reis. El fet que el 80% de les compres de joguets es faci durant el mes de desembre i principis de gener n'avalua el concepte recompensatori que se'n té.

Si analitzem l'aspecte comercial, veurem que el fort estacionament de la demanda suposa un problema diferent per als compradors i per als usuaris, per als comerciants i per als fabricants de joguines. Aquest fet comporta una aglomeració de les vendes que es tradueix en un increment del preu final juntament amb un servei deficient i poc qualificat de venda, que dificulta l'encert de la compra.

Les grans superfícies de venda pretenen canviar els hàbits del consumidor introduint descomptes si la compra es fa amb prou antelació, tot i que les campanyes publicitàries de joguines es concentren per Nadal, a excepció de les grans companyies estrangeres que poden permetre's el luxe de fer campanyes més llargues en el temps.

Els factors que solen condicionar la compra de joguets són el preu, la presència en la televisió i els catàlegs. Cal saber reconèixer si la relació preu-qualitat és ajustada, si el missatge publicitari es correspon amb

la realitat i si els catàlegs donen informació sobre les àrees de desenvolupament del nen que fomenta cadascun dels joguets.

A l'hora d'escollir un joguet les opcions són múltiples en el nostre món occidental, sempre que disposem d'un pressupost suficient. Aquesta tria es pot anar concretant segons l'edat del nen, dels seus interessos, de la seva personalitat, de la capacitat que es vulgui fomentar, encaminant-ho tot a aconseguir un desenvolupament integral de la seva persona. Optar pel joguet més car no és garantia d'idoneïtat ni de qualitat. Sovint el joguet més senzill sol ser el que té més èxit. Gairebé tots hem pogut comprovar com els nens deixen de banda

els joguets més sofisticats i juguen amb qualsevol objecte casolà.

Sembla encertat que tot educador es decanti per joguines que estimulin l'activitat física (participació activa) i mental (actes reflexius i crítics) per aconseguir les funcions més importants del joc: entretenir, instruir i educar.

És aconsellable reflexionar conjuntament amb el nen sobre el cost econòmic de cada joguina, en la mesura que sigui possible, i dosificar l'entrega i quantitat de regals per les diades de Reis.

Finalment sempre que comprem una joguina hem d'assegurar-nos que compleix les normes exigides per la Unió Europea de seguretat i qualitat (CE), hem de fixar-nos a quina edat va dirigida i conèixer els continguts implícits i explícits que el joc conté, amb la finalitat de vetllar pel bé moral dels éssers més indefensos d'aquest món: els infants.

«La preocupació de pares i educadors gira aquests dies, més que mai, a l'entorn del món de la joguina. Tothom qui té aquest maldecap es pregunta quina és la joguina més apropiada dins de la immensa oferta lúdica que apareix al voltant dels dies de Nadal»

PER TANCAR EL CICLE NADALENC, PUBLIQUEM DUES POESIES:

LA PRIMERA ÉS EXTRETA DEL CALENDARI D'EN PATUFET DE L'ANY 1936, I LA SEGONA ÉS DEL MONJO DE POBLET JORDI M. BOU.

Ai, quina nit més clara i més manyaga!
brillegen els estels amb un perleig profús
i en el portal pobric, un bri de llum amaga
l'humil adveniment del bon Jesús.

Ai, quina nit més freda i desembrina!
¿qui cantarà la glòria de l'instant?
sota l'ala verge de la nit, camina
la humanitat amb passa tremolant.

Pel dolç tirany que mena a l'Establia
refilen els pastors un cant d'argent;
himne gentil, olent de pastoria,
és l'al·leluia del germà creient.

Humil de cor el pastoric proclama
la reialesa de l'Infant Nadó;
la llum del cel té un bellugueig de flama,
i apunta l'alba de la Redempció.

Ai, quina nit més plena d'alegria!
floreix en cada llavi un cant ardit
i al món commou un vent de profecia
lliscant dins la puresa de la nit.

Prodiguem-nos, que és Nadal!

Quan trobem un trist vellet
que ensopega a cada passa
pidolant un mos de pa:
Prodiguem-nos, que és Nadal!

Quan veiem un nin famèlic
que sedeja una besada
prop la immòbil mare freda:
Prodiguem-nos, que és Nadal!

Quan la sida un noi colpeix
corsecat i esmorteït-se,
oblidat dels seus companys:
Prodiguem-nos, que és Nadal!

Quan sabem l'esposa sola
del marit abandonada
amb cinc fills ploriquejant:
Prodiguem-nos, que és Nadal!

Quan la noia es veu esclava
d'un ferotge explotador
que li nega el fer-se lliure:
Prodiguem-nos, que és Nadal!

Quan les guerres i huracans
ens esglaiem, esguardant
tants cadàvers i ferits:
Prodiguem-nos, que és Nadal!

Bon Jesús, Flor de Maria,
que heu nascut ahir i avui:
Feu que sempre us estimem
i podrem donar Alegria...

Recursos per a l'Alzheimer

Sra. Directora,

El meu marit fa un mes que ha mort, després de patir durant anys la malaltia de l'Alzheimer. És una malaltia cruel, dura i anguniosa que acaba destrossant fins i tot els vetlladors. Gràcies a Déu, som una família nombrosa que vam fer pinya en tot moment perquè jo pogués dur amb pau i alegria aquesta llarga temporada de la meua vida.

Voldria cridar l'atenció dels governants, dels polítics, dels administradors perquè amplii els recursos humanitaris dedicats a aquesta qüestió.

Amb la llarga expectativa de vida que tots tenim, cada dia caldran més ajudes per fer front a aquesta malaltia. Els vetlladors, exhausts, necessiten escampar la boira almenys una estona cada dia, i si no poden fer-ho, la depressió que els espera pot ser brutal.

Escriu amb coneixement de causa, i desitjo per a totes les famílies que pateixen un Alzheimer a casa, el suport que jo he tingut en tot moment. Si l'administració pot pagar tantes coses inútils, bé podria facilitar aquesta ajuda tan urgent.

MARIATERESA LLADÓ BADIA
Barcelona

Pobresa i Tercer Món

Sra. Directora,

Hi ha xifres que, per molt conegudes, no deixen de ser esgarrioses. Segons recents estadístiques, el 90% de la infecció de la sida es dona a l'Àfrica negra; la prostitució infantil als països del Sud est asiàtic és del 35%...

El món cristià ha posat en marxa una sèrie de mesures i activitats per intentar pal·liar aquests problemes i el de la fam, que potser és el més espectacular.

Acollir un cert nombre d'immigrants, enviar carregaments d'aliments i de roba, fer hospitals, ajudar a instal·lar sistemes de regadiu, construir habitatges amb unes mínimes condicions d'habitabilitat, etc., és molt important, però no deixa de ser una mesura parcial i transitòria.

Es tracta d'escurçar diferències entre els països desenvolupats i el Tercer Món, i tendir, encara que pugui semblar un somni, a fer que les diferències desapareguin totalment. L'única manera d'aconseguir-ho és la difusió de la cultura a tots els nivells de la població. Per aquest camí els països pobres sortirien per ells mateixos del forat on es troben.

Cal una coordinació d'esforços de tots els països occidentals per difondre la cultura per encaminar les ajudes d'una manera prioritària en aquest sentit.

Són els homes i dones que viuen en els pobles deprimits els que coneixen millor la seva idiosincràsia i els seus recursos, només els falta la preparació per desenvolupar-los, aconseguir viure i progressar sense les ajudes que sovint els són indispensables.

HORTÈNSIA ASSENS
La Palma de Cervelló

Cartes del lector

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, obrim aquesta nova secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Amb música i sense

Sra. Directora,

L'església no és una estació de servei amb el sentit estricte de servir sagraments a caprici dels receptors. En això hi estem d'acord.

Tampoc fóra mala cosa donar un servei més personalitzat, més acollidor i més engrescador. Cal buscar les paraules i el to, ja sigui en les celebracions o en les trobades personals. Sense callar ni ser uns mesells.

Per exemple, en nom de qui pot un mossèn decidir si hi ha missa o no en un funeral, pel sol fet de no haver-lo vist mai per l'església. Si s'hagués assabentat de la situació d'aquella persona i hagués tingut temps per fer-li alguna visita, potser sabria la realitat, però, últimament estan tan enfeïnats en tasques obres o desil·lusionats amb alguns comportaments, que alguns voldrien donar un servei com la Seguretat Social, amb tot i això, aquesta funciona molt millor.

Si no sabem aprofitar els moments en què les persones s'acosten, malament rai. I, si els joves que encara es casen per l'Església volen certa música, aquesta no enfonsarà la nau.

La nau s'enfonsa per altres motius i malgrat tot, som molts els qui esperem veure-la navegar com es mereix.

JOSEP J. ANDILLA I FONOLL
Sant Feliu de Codines

Treball professional i família

Sra. Directora,

Amb les estadístiques a la mà podem comprovar que la dona, al nostre país, es manté en el repte d'avançar en la vida professional sense negligir la llar i la família. Ella és la protagonista del canvi social més important que ha passat en les últimes dècades.

Tot i el problema de l'atur, un milió i mig de dones s'han incorporat al món laboral, en els últims deu anys.

Enmig d'aquest panorama tan encoratjador, encara queden coses a fer. Una enquesta realitzada per l'Institut de la Dona entre les funcionàries de l'Administració revela que el 70% creuen que una dona que vol fer carrera professional ha de demostrar que és més competent que els seus col·legues masculins i té menys possibilitats d'ascendir que ells. Altres fonts assenyalen que, actualment, en idèntic lloc de treball, les mateixes responsabilitats i el mateix horari, el sou de les dones és un 30% més baix que el d'un home.

A més d'aquestes discriminacions que es van superant, n'hi ha una altra més subtil: la discriminació a la llar. És cert que la dona ha de portar el timó familiar, però una més gran intervenció per part de l'home és una cosa que reclamen sense treva els nous temps. En certes facetes, aquesta presència més important es fa insubstituïble, per exemple, en l'educació dels fills.

Un altre estudi palesa que la dona espanyola dedica 4 hores i 45 minuts diaris a la feina domèstica i l'home espanyol, 28 minuts. Una diferència abismal.

Aquestes dades revelen una cosa molt significativa. Quan les dones han aconseguit la igualtat davant la llei i han demostrat la seva vàlua i capacitat professional, s'enfronten a una nova reivindicació: la igualtat a casa. O almenys, a l'exigència d'una col·laboració més ampla que escurci distàncies en les responsabilitats de la llar. Una nova conquesta que el neofeminisme, de cara a l'any 2000, no podrà eludir.

NÚRIA OMS SERRA
Barcelona

La llevadora de les idees

Sra. Directora,

Cada vegada estic més convençut que als llibres només hi trobem allò que tenim al cap. I si no, per quina raó la vida de cadascun de nosaltres ha estat lligada a determinats autors, les obres dels quals han constituït la nostra obsessió, i n'hem refusat d'altres? Quan jo era quasi adolescent, vaig fullejar en una llibreria les obres de Montaigne. M'hi vaig sentir identificat. És a dir: el vaig parir.

El tenia dins. Llegir és esmerlar la nostra ment amb la de l'autor, per tal que de la nostra ment en saltin guspires, que són nostres.

Quan escric compto que només em llegiran aquells o aquelles amb qui tinc afinitat o ells i elles amb mi. Si no, ja pots anar xiulant... Sòcrates mai no es proposà de ficar cap idea al cap de ningú amb un embut. Tan sols volia fer brotar en la ment de l'oient les idees que ja tenia sense ser-ne conscient. Per això, Sòcrates deia fer de llevadora, ajudant a donar llum al que un porta a dins. Tenim molts pensaments no pensats.

Quan sant Agustí es queixava a Déu que hagués trigat tant a deixar-se trobar, Déu li digué: «Quan em buscaves, ja m'havies trobat.» Quan llegim, ens llegim. Per això es pot dir que llegir és recordar. Necessitem una llevadora.

MN. PERE CAMPÀS
Monestir de l'Estany

FINESTRAL DE LA CARITAT

- 385. Matrimoni amb cinc fills. El pare té en tràmit una pensió d'invalidesa. La mare s'ha quedat sense feina. Per a aliments i rebuts pendents d'aigua, 58.380 ptes.
- 386. Vídua de 52 anys, sense família. No té dret a cap pensió de viudat i la seva edat li dificulta trobar feina. Té en tràmit una pensió social. Per a despeses bàsiques sol·licita 15.000 ptes.
- 387. Home gran estranger, sol. Per la seva situació no pot cobrar cap pensió. No té cap ingrés. Per pagar l'habitació on viu rellogat, 22.000 ptes.
- 388. Esposa separada, sense cap ingrés. S'ha endarrerit en el pagament del

- lloguer. Necessita 73.000 ptes.
- 389. Esposa abandonada, amb una nena de tres anys. No té feina. Per a deutes d'aliments i rebuts de llum, 39.840 ptes.
- 390. Matrimoni amb dos fills. El gran és disminuït físic. Subsisteixen amb una pensió social. Estan pagant la hipoteca del pis. Per pagar una part del deute que han contret, demanen 93.507 ptes.
- 391. Esposa separada amb dues filles petites a càrrec seu. Està en tractament de desintoxicació alcohòlica. Els seus ingressos són esporàdics. No ha pogut pagar el material escolar de les nenes. Són 18.700 ptes.
- 392. Matrimoni estranger, amb dos fills petits. Són beneficiaris d'una pensió social. No cobreixen les necessitats

- bàsiques. Han acumulat un deute de lloguer. Els falten 66.000 ptes.
- 393. Esposa separada amb dues filles. Viuen rellogades en una habitació. Subsisteixen de la neteja a domicili. Per a aliments necessiten 25.000 ptes.
- 394. Home gran amb una petita pensió. Ha hagut de fer una reparació urgent al domicili i s'ha endarrerit en el pagament de la llum. Són 7.172 ptes.
- 395. Esposa separada, amb dos fills sense feina. Cobren una pensió social. No poden arribar a fi de mes. Per a aliments sol·liciten 20.000 ptes.
- 396. Matrimoni gran ha hagut de tancar el negoci. Tenen un deute amb la Seguretat Social. Necessiten 52.652 ptes.

CÀRITAS DE BARCELONA

Esqueles
a
Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de Nadal

(Salteri: setmana 1)

GENER

10. Diumenge

Baptisme del Senyor (F) Blanc. Lectures: Isaïes 42:1-4.6-7 / Salm 28 / Fets 10:34-38 / Mateu 3:13-17ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agató, p.; Guillem, arq.; Pere Urseol, mjo.; Nicanor, diaca; Beat Gregori I, p.
Festa Major: a Moja i Nalec.*Comença el temps de durant l'any*

11. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 1:1-6 / Salm 96 / Marc 1:14-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Higini, b. mr.; Alexandre, b. mr.; Teodosi, cenobiarca; Palemó, ab.; Salvi, mr. Santes, Honorata i Hortènsia, vgs.

12. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 2:5-12 / Salm 8 / Marc 1:21b-28

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Arcadi, mr.; Modest, Rogat, Càstul i altres soldats mrs.; Nazari, mjo.; Tigrisi, prev. mr.; Santa Tatiana, mr.

13. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 2:14-18 / Salm 104 / Marc 1:29-39. Si es vol: *Sant Hilari, b. dr.* (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gumersind i Servi-deu, mrs.; Leonci i Agrici, bs.; Vivenci, cfr. Santes, Glàfira, vg.; Verònica de Benasc, vg.

14. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 3:7-14 / Salm 84 / Marc 1:40-45

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan de Ribera, b.; Felix de Nola, prev.; Eufraasi i Daci, bs.; Malaquies, profeta; Bernat de Corleone, cf. Santa Macrina, matr.

15. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 4:1-5.11 / Salm 77 / Marc 2:1-12

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pau, primer ermità; Maür, ab.; Habacuc i Miquees, profetes; Efisi, mr. Santa Secundina, vg. mr.

Festa Major: a Arbolí, la Figuera i Santa Margarida de Montbui.

16. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 4:12-16 / Salm 18 / Marc 2:13-17

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fulgenci, b.; Marcell, p. mr.; Adjut, Acursí i Otó, mrs.; Berard, mr. Santa Priscil·la, matr. i Estefania, vg.

Festa Major: a Saderra.

Lectures bíbliques

Diumenge després del 6 de gener

El Baptisme del Senyor

Cicle A

Lectura primera

Is 42:1-4. 6-7

*Aquí teniu el meu servent
en qui s'ha complagut la meua ànima*

Lectura del llibre d'Isaïes

Això diu el Senyor: «Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meua ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers; no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.

Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.»

Salm responsorial

28:1-2, 3ac-4, 3 b i 9b-10 (R.: 11b)

Doneu al Senyor, fills de Déu,
doneu al Senyor glòria i honor,
honoreu el Senyor, honoreu el seu nom,
adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat.

*R. Que el Senyor beneeixi el seu poble
amb el do de la pau.*

La veu del Senyor es fa sentir sobre les aigües,
ve el Senyor sobre les aigües torrencials.
La veu del Senyor és potent,
la veu del Senyor és majestuosa. R.

El Déu majestuós fa esclatar la tempesta
i al seu palau tot canta: Glòria!
El Senyor té el solí en les aigües diluvials,
i seu el Senyor, rei per sempre. R.

Lectura segona

Ac 10:34-38

Déu va ungir Jesús amb l'Esperit Sant

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots.

Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell.»

Al·leluia

Cf. Mc 1:11

El cel s'esquinçà, i es va sentir la veu del Pare:

«Aquest és el meu Fill, el meu estimat,
escolteu-lo.»

Evangeli

Mt 3:13-17

*Un cop batejat, Jesús veié que l'Esperit
de Déu
venia cap a ell*

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús, que venia de Galilea, es presentà a Joan, vora el Jordà, perquè el bategés. Joan no el volia admetre al baptisme. Li deia: «Sóc jo el qui necessito que tu em bategis. Com és que tu vens a mi?» Jesús li respongué: «Accedeix per ara a batejar-me. Convé que complim d'aquesta manera tot el que és bo de fer.»

Llavors hi accedí. Un cop batejat, Jesús sortí de l'aigua a l'instant. Llavors el cel s'obrí i veié que l'Esperit de Déu baixava com un colom i venia cap a ell, i una veu deia des del cel: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut.»

L'altre camí

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La narració de sant Mateu sobre la visita dels mags a Betlem per adorar l'infant acaba amb una frase que sempre ha estat font de reflexió: «Se'n tornaren al seu país per un altre camí». El motiu és l'avís de l'àngel del Senyor perquè no tornessin a veure Herodes, tal com ell els ho havia demanat. En efecte: explicar a Herodes on era i qui era l'infant equivalia a posar-lo en perill. Els mags, doncs, tornaren a casa deixant de banda el trobament amb Herodes.

Amb aquesta frase tan simple se suggereix que la manera de veure les coses dels mags fou diferent des del seu viatge a Betlem. Hi arribaren guiats per l'estrella, se'n tornaren amb la llum al seu cor. Són, per això, una imatge viva de la humanitat que cerca el Crist, i que, en trobar-lo, camina d'una altra manera. Recordem que la

primitiva comunitat anomenava «camí» la vida dels cristians.

Enguany aquest terme pren una importància especial a causa de l'orientació donada pel papa Joan Pau II: l'any del camí vers el Pare. Els qui caminem vers el Pare estem incorporats a Jesús i som guiats per l'Esperit. No fem pas camí vers Herodes... Però no està fora de lloc que examinem la manera com fem camí.

Una paràbola del caminar en grup

Per poca experiència que hom tingui de caminar en grup pot constatar que hi ha diverses actituds que es manifesten. Hi ha els qui estan sempre a la vora del que dirigeix el grup i escolten les explicacions que fa sobre la ruta seguida, altres que sistemàticament el precedeixen, altres que s'aturen a fer fotografies del que més els interessa en aquell mo-

ment amb el risc de no saber després a què corresponen, altres que s'aturen a mirar aparadors i fins i tot deixen el grup per entrar a comprar quelcom que els ha captivat, altres que es retarden sempre, altres que abandonen i se'n van a casa, altres que baden i perden el grup...

El nostre «camí» —la vida cristiana— té quelcom de tot això. Formem un grup —l'Església— i tots volem, en principi, arribar al Pare. Però no tots estem sempre escoltant la Paraula de Déu —és a dir, escoltant i seguint el Camí que és Jesucrist—, sinó que també en el nostre grup es troben diverses actituds: els que pensen que poden anar sols, els qui es fixen en temes parcials i perden el sentit total de la vida en l'Església, els qui retarden la seva decisió entretenint-se en els seus gustos personals que els allunyen de la comunitat cristiana, els qui abandonen la vida cristiana mateixa, els qui viuen sense saber el

sentit de la seva condició de cristians...

El camí vers el Pare

Si aquest any 1999 fos l'any de caminar amb més decisió per «l'altre camí»...! Potser caldria només reafirmar el sentit del nostre caminar, i veure «com caminem», vers Qui caminem, amb Qui caminem. Aquesta és la finalitat de la crida a la conversió, i del treball de la nova evangelització. La temptació de «tornar a veure Herodes» és molt forta en el nostre món. Segurament que per als mags fer-ho així hauria estat d'allò més «normal», i potser fins i tot més còmode: el camí conegut es fa més curt. Els cristians d'aquest final de mil·lenni tenim un rept molt fort que cal assumir: el de ser «estrella», signe, per als qui cerquen, mostrar-los Jesucrist amb paraules i obres, i caminar amb ells per l'altre camí vers el Pare.

petites homilies

Batejar Jesús

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

El baptisme és el sagrament que ens esborra el pecat original? Sí. I després ens quedem tan satisfets. Ja tenim el sagrament-detergent. I a rentar s'ha dit. Fins i tot el símbol de l'aigua ens hi va bé. Com si l'aigua sols servís per rentar. Des d'aquesta perspectiva, com més criatures bategem, millor. I així ens van les nostres comunitats. Però el baptisme és essencialment el signe —sagrament— de la vida. Perquè al principi no era el pecat, per més original que es vulgui. *Al principi ja existia el qui és la Paraula.* I quan la Paraula ressonà per damunt del caos, sorgí el cosmos. *Per ell tot ha vingut a l'existència.* Es desplegava el firmament. S'atermenaven els oceans. Sorgien els continents. I l'home es posava dempeus al mig del món a l'impuls de l'alè de Déu. Fet a imatge i semblança de Déu. La Vida. *Tenia en ell la vida, i la Vida era la llum dels homes.* Al principi sempre és la vida. El sagrament de la presència de Déu en el món. I quan el signe s'emboirà, perquè els homes no volgueren escoltar la Paraula, *el qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle.* Llavors vingué el baptisme. La Paraula fecundant l'aigua i fent renéixer la vida allà on havíem plantat la mort. Submergit en la mort i alçant-se en la resurrecció, regalimant d'Esperit, la Paraula-Home ens donava la vida per sempre. De bell nou la vida de Déu floria en el fang

de l'home. *Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et designo aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.*

Joan entenia el baptisme com un camí de purificació dels pecats. Per això *no volia admetre Jesús al baptisme.* Li deia: *Sóc jo el qui necessito que tu em bategis. Com és que tu vens a mi?* Tenia raó. Jesús sap que el baptisme és signe de resurrecció i de vida. Per això li respongué: *Accedeix per ara a batejar-me. Convé que complim d'aquesta manera tot el que és bo de fer.* Era la veritat. Un cop submergit en l'aigua, *Jesús en sortí a l'instant.* El sagrament de la resurrecció. I la veu en donà testimoniatge: *Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut.*

Tot home és sagrament de Jesús. Quan el bategem afirmem sobretot la vida de Jesús en ell. Per això no hi queda ombra de pecat. On hi ha la llum, la tenebra no hi cap. Alerta, doncs, que la vida no és un punt que, un cop posat, ens permet anar a una altra cosa. La vida és camí que cal fer cada dia. Comunitat cristiana, saps fer camí amb Jesús i amb tots els qui bateges en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant?

Entrevista a Llorenç Gomis, periodista i poeta

«El món actual és
un fracàs, però ara la religió»

De testa augusta, de barba senatorial, d'ull ensinistrat a destriar el fonamental de l'aparença, de bonhomia franciscana, Gomis (Barcelona, 1924) és el mestre de periodistes que ens queda en aquest país, el poeta fundador de la revista *El Ciervo*. «El cristianisme és una aventura de bojos: viure ara mateix l'eternitat», va escriure a les seves memòries. *Carpe diem aeternum*, doncs. Però comencem per mirar al carrer.

—Què passa avui al món?

—Vivim una època de domini de l'economia sobre la política, que n'ha quedat subordinada —explica Gomis. Això és una cosa totalment nova a la història. Sempre hi havia algú que manava, ja fos l'emperador o el rei o els sistemes democràtics, però sempre era la política la que dominava l'economia. Avui, en canvi, la primera conseqüència és que els polítics s'han plegat davant d'aquesta hipòtesi segons la qual el món anirà bé si l'economia funciona. També hem de dir que no manen els economistes. Avui estem d'acord que manen les multinacionals, empreses que dominen els mercats, les fronteres i sovint els governs. Però és que en aquestes multinacionals tampoc no se sap qui mana, perquè evidentment no hi manen els accionistes, però tampoc els executius, que canvien cada dos per tres.

—No sabem qui mana, doncs.

—La conclusió seria que vivim en un món on ningú no mana. No podem donar la culpa de res a ningú. Vivim en un món molt intercomunicat però qui mana ho fa de manera vergonyant, com hem vist que ha passat aquests dies a Kosovo. Al final tot ho acaben fent els EUA, que són els més poderosos i això els fa assumir responsabilitats políticomorals que no els pertoqueu. Estem en un món nou que no està batejat i on no mana ningú.

—Però també és cert que aquest món economicista desperta algunes alertes.

En un món desconfiat, Llorenç Gomis és un home de fiar. Té autoritat moral. Si la cultura actual, travessada per veus i envigorida per polèmiques, democràtica, es pot assemblar a l'àgora, la plaça de la polis grega on es confrontaven idees, Gomis, dins d'aquest decorat, podria ser-ne un vell Sòcrates, irònic, maièutic, escoltant i ensarronant Glaucó, Calicles, Teages, Fedó o el mateix Aristòfanes. Fingint que no en sap. Però sí que en sap, sí. «Vivim el fracàs del dogma econòmic, que només serveix per a una minoria de la humanitat», assegura. La solució a l'actual desencís diu que vindrà de la mà d'una redescoberta de la religió. Un futur místic.

Llorenç Gomis.

—Sí, en aquest sentit és interessant que el premi Nobel d'economia d'aquest any l'hagin concedit a Amartya Sen, que és un economista que es preocupa per la

«Estem en un món on ningú no mana. No podem donar la culpa de res a ningú»

pobresa i que reflexiona sobre l'ètica i l'economia. És curiós que hi hagi aquest interès per l'ètica a tot arreu. Perquè de fet tot es troba al servei de finalitats que

no són últimes però que són el sentit últim de les empreses, és a dir: beneficis, quartos.

—¿Creu en el mite del progrés il·limitat de l'home, ja no tan sols tecnològic sinó parlant en termes de bon dat, o més aviat creu que com més va més salvatges ens tornem?

—L'home es troba en aquest moment en una situació semblant a la dels pobles primitius, on no es preguntaven si l'home era bo o dolent per la seva natura, sinó que tot ho atribuïen a influències benèfiques i malèfiques. Quan es participa d'una gran ideologia o d'una religió creus en l'horitzó d'un món millor, penses que tens un desllorigador per a la societat. Això ha desaparegut. Qui participa d'una religió creu que té un contacte amb una realitat superior més

sàvia, i que si fa el que ha de fer participa d'uns corrents que porten cap al bé, siguis bo o no. Si les religions o les ideologies desapareixen, l'home i la dona senten que no participen de cap acció sobrehumana col·lectiva. Crec que per això avui hi ha tanta atenció cap al mateix individu, i es parla tant de sentir-se bé amb un mateix, amb el propi cos.

Abans també teníem només una vida però no ens semblava tan important perquè la projectàvem sobre un horitzó d'eternitat. Ara s'ha d'aprofitar el temps. El món modern ha vist la pèrdua d'influència de les religions com a institució de poder, cosa que jo crec que ha estat bona perquè ha donat més autenticitat a la opcions íntimes, però que en canvi ha deixat la humanitat despullada com a conjunt.

Gomis va fundar el 1951 la revista *El Ciervo*, publicació que podríem anomenar d'idees, clau per entendre una manera de veure el món des del cristianisme progressista o liberal, una postura que resultava singular en l'Espanya dels anys seixanta i setanta, on la intel·lectualitat era marxista per definició —ni tan sols socialdemòcrata. «No n'hi ha, de catòlics liberals», explica Gomis que li deia Pla amb una rialleta irònica cada cop que es trobaven a *Destino*. *El Ciervo*, per damunt de modes ideològiques més o menys arrelades, camina ferm cap al mig segle de vida amb una salut esplèndida. Com va dir Hölderlin, els poetes funden coses perdurables.

A banda de la seva persistent dedicació a la revista, Gomis ha estat sotsdirector i coordinador editorial de *La Vanguardia* i director d'*El Correo Catalán* (1977-1981). Autor de diversos llibres de teoria del periodisme i de poesia. Les seves memòries —*De memòria* (1996)— desprenen una fina sentor irònica i resulten una crònica personalíssima de gairebé tres quarts

de segle d'aquest país.

—Quins canvis en les grans formes d'organització social ha viscut al llarg del segle?

—La referència religiosa va ser substituïda per la referència política, la política es va condensar en els totalitarismes, que afortunadament han fracassat. Perduida la influència de les esglésies i de la política en general l'home es refugia en l'immediat. I arriba el moviment econòmic global. Però el que tenim al davant és el fracàs d'aquest nou dogma econòmic que només serveix per a una minoria de la humanitat, i la resta només intenta atrapar el tren del desenvolupament econòmic; ja no lluiten, ja no hi ha ideologies per subvertir la situació. Només volen ser com els que tenen diners. Si no tenim cap horitzó el que actua com a motor és només el creixement econòmic. I dius: home, això és insuficient per justificar l'existència de la humanitat mil o cinc mil anys més. El creixement econòmic no és una meta en si mateixa.

—I que ens fa treballar més que abans, tenir menys temps.

—Una altra conseqüència de la modernitat seria la desaparició del present. Com que podem fer tantes coses, perquè l'oferta lúdica i cultural és tan gran, ens distraiem de les opcions fonamentals. L'agenda domina i no podem situar-nos fora del temps, distanciar-nos de tot. En altres moments històrics el present tenia més consistència, una mica perquè tot s'havia de fer més a poc a poc, calia més temps, i la mateixa persona estava més acompanyada de si mateixa. Avui tot ens porta a una pèrdua del sentit de la contemplació, del temps per no fer res. Per estar amb un mateix.

—Però avui la gent viu millor que abans.

—Si féssim una votació ningú no voldria viure en el passat, és clar. Ja ens va bé fer aquests sacrificis a canvi de les millores que hem aconseguit. Però això no vol dir que si en féssim un balanç no en podríem treure defectes. En aquest sentit, el progrés ha fracassat perquè han fracassat les encarnacions del progrés. Però, és clar, si no hi ha progrés, què vol dir? Que el món es pot acabar? Bé, a mi no m'estranyaria.

—Que el món s'acabés qualsevol dia?

—Home, tothom posa el qualsevol dia el més lluny possible. Però hi ha aquestes profecies de Malaquies, que Feijoo ja desmentia, que tothom diu que són falses... però a mi no m'estranyaria que d'una manera o d'altra tinguessin raó. Per exemple, quan diu que només queden dos papes.

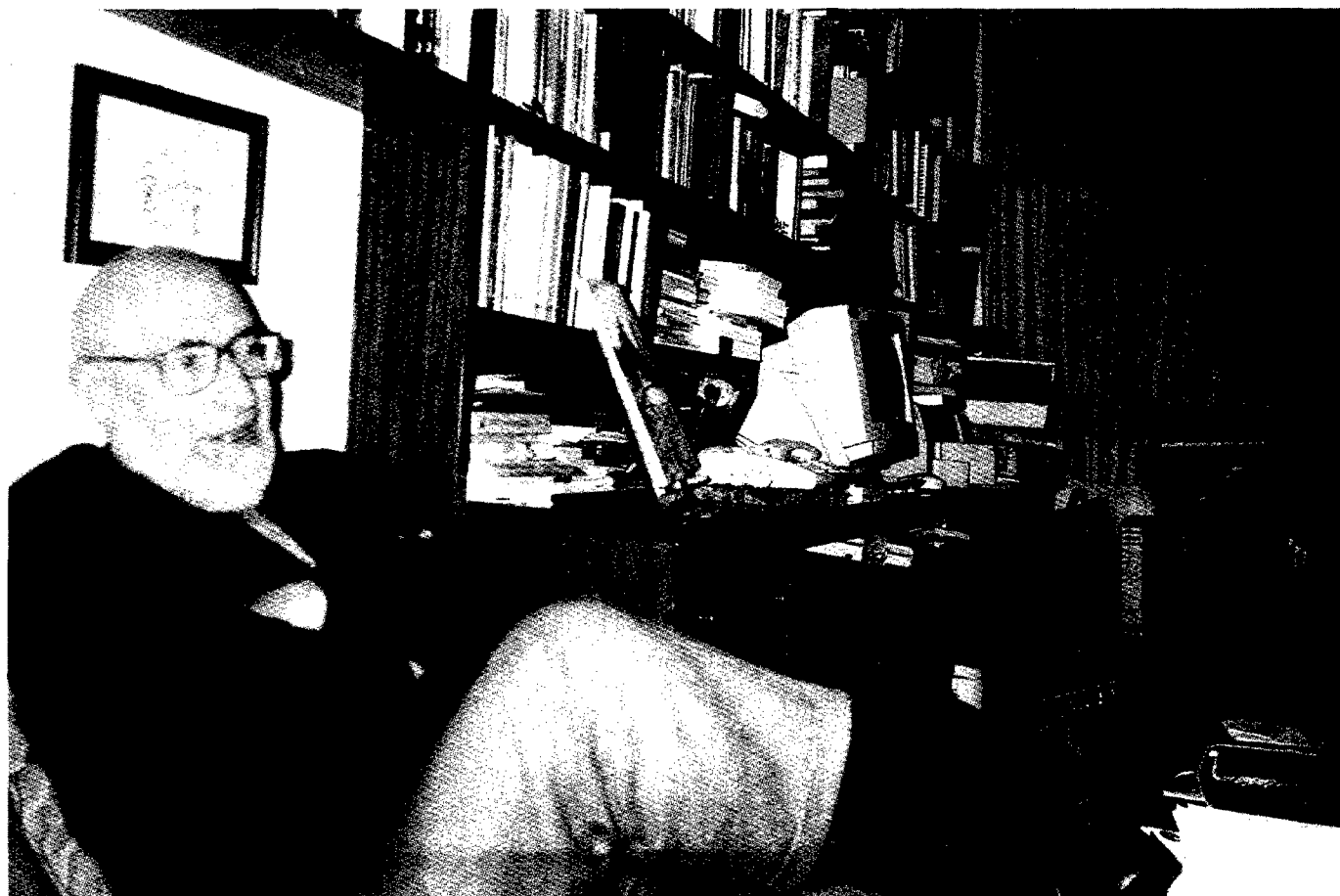
—Això és una profecia pessimista per a l'Església.

—Els problemes de l'Església romana són semblants als de les altres esglésies i en certa manera pitjors perquè hi ha més concentració d'autoritat. Crec

que Joan Pau II, que és una figura extraordinària, prové d'una realitat nacional molt catòlica, molt singular, i ha intentat refer el poble catòlic universal, i no se n'ha sortit. Quan acabi el seu pontificat els cardenals s'hauran de plantejar qui n'assumeix les responsabilitats. Perquè, és clar, si concentres més poder i

reforma, una revolució que només poden dur a terme les autoritats religioses, en el sentit que va fer Joan XXIII, que va ser un dels pontificats més curts del segle i alhora per a mi el més important, amb diferència.

—Com creu que viu el cristià de base aquest moment religiós?

Gomis és fundador d'«El Ciervo».

més autoritat també has d'assumir més responsabilitats si les coses no funcionen. Crec que la situació milloraria si en comptes de fer una política de reforçament de l'autoritat s'anés cap al sentit contrari, com passa a la vida civil. Al'Església s'ha de fer un replantejament de l'autoritat i de les responsabilitats. Hi ha nombrosos signes que ho indiquen. Un

«El progrés ha fracassat perquè ha fracassat la seva encarnació. No m'estranyaria que el món s'acabés qualsevol dia»

és el de les vocacions religioses. Un altre és el del paper de les dones, que és una reivindicació latent amb molta força. Quan abans deia que no m'estranyaria que les profecies de Malaquies tinguessin un element de veritat és perquè no veig que l'Església pugui continuar com va.

—Què fer, doncs?

—La conclusió seria que, per tal que la religió tingui la força, la presència i la funció que ha de tenir al món, les esglésies haurien d'emprendre una profunda

—La gent ja viu en aquestes comunitats la fe d'una manera molt més avançada de com es predica des de la jerarquia, més d'acord amb la manera com serà demà. Els joves, per exemple, viuen el fet de l'ecumenisme amb molta naturalitat.

—Quin futur hi ha per a la religió?

—La descripció que hem fet del moment mundial canvia si hi ha la religió, però sembla absurd sense un referent que vagi més enllà. La necessitat de donar reconeixement públic a les religions vindrà. I com a cristià i com a observador crec que la religió ha de tornar a tenir un paper important en el futur de la humanitat, perquè és l'únic que permet superar la caducitat de la persona, el connecta amb l'univers. L'Esperit Sant per a mi seria aquesta mena de reaparició de la religió en un món que hagi comprès que el dogma actual, que és el creixement econòmic il·limitat, és un fracàs per a l'home. La humanitat pot veure que la religió és la capa més transcendent de la vida humana, l'última referència. No sóc pessimista respecte del futur de la religió perquè no dono tanta importància als fets d'Església. No m'estranyaria que hi haguessin canvis forts en l'Església acompanyats d'una represa de la vivència religiosa més general. Perquè ara et respecten si

dius que ets catòlic, però pensen: «Ja s'ho farà, no m'afecta, no m'interessa.» Si hi hagués menys restriccions de tipus disciplinari i dogmàtic, menys concentració d'autoritat o per exemple que l'ecumenisme es fes realitat, això provocaria un impacte magnífic en la societat. Quin canvi no hi hauria davant el

fet religiós!

—Per què, si la inquietud religiosa és tan extesa, té mala premsa l'Església?

—Té mala premsa perquè no és vista com una institució religiosa, sinó més aviat com una institució de poder. Apareix als mitjans de comunicació crítica per coses que han dit els bisbes o el Papa o els cardenals. En canvi, si parlessin de Crist, de l'Evangeli..., això sí que té bona premsa. El problema de les institucions religioses és que tendeixen, com tota societat organitzada, a donar predomini a l'autoritat, que sempre va lligada al poder. I l'autoritat tendeix a considerar la gent com una qüestió menor.

—Com serem els cristians del segle XXI?

—No tan sols l'essència sinó la subsistència del cristià prové d'una vivència mística, íntima, d'una connexió entre la persona i Déu. Aquesta unió mística és l'única realitat que retorna a l'ésser humà la importància de ser viu en un moment determinat prescindint del que passi demà. Paradoxalment, aquesta perspectiva d'eternitat ens retorna el present, la contemplació de nosaltres mateixos.

Carpe diem aeternum, dèiem. Hic et nunc, cal subratllar.

David Vidal Castell

Barcelona

diòcesis

«Fides et ratio» centra la Jornada Sacerdotal

BARCELONA.— L'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, ha convocat per al 7 de gener tots els preveres i diaques de la diòcesi a participar en una nova edició de la Jornada Sacerdotal. Jornada que se centra enguany en l'última encíclica de Joan Pau II, *Fides et ratio* («Fe i raó»).

L'objectiu de la Jornada Sacerdotal, que arriba aquest any a la dotzena edició, cerca, segons fonts de l'arquebisbat, «la convivència dels sacerdots i l'encontre i la comunicació al voltant d'un tema». Si l'any passat es va parlar de la preparació

del Jubileu de l'any 2000, enguany el tema central de la Jornada és l'última encíclica de Joan Pau II.

Per presentar el tema, doncs, hi ha dues ponències a càrrec de professors de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de

Catalunya sobre l'encíclica. La primera, de Francesc Torralba, porta com a títol «Fil·losofia de l'encíclica», mentre que la segona, a càrrec del P. Josep M. Coll, mira de presentar «Una clau d'interpretació dels textos de l'encíclica». Com en altres ocasions, la Jornada té lloc al Col·legi La Salle Bonanova, de Barcelona, i comença a les onze del matí amb una salutació i una pregària inicial presidides pel cardenal.

Una vegada acabades les ponències, els assistents es traslladen a la parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova, on se

celebra l'eucaristia presidida per Mons. Ricard M. Carles i concelebrada pels bisbes auxiliars i tots els preveres i diaques que hi participin. [En tancar aquesta edició hi havia prop de 300 inscrits.] Després de dinar Mn. Manuel Tort, Mn. Francesc Malgosa i Mn. Manuel Balasch presentaran els seus llibres: *Himnes d'Advent i Nadal*; *Himnes de Quaresma i Pasqua*; *L'home glòria de Déu, Déu, glòria de l'home*, i *L'elegia transparent*.

Carme Munté

Sant Ramon de Penyafort: homenatge dels artistes

Amb motiu de la festivitat de sant Ramon de Penyafort, el 7 de gener, el bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Pere Tena presideix una eucaristia a la catedral. Una festivitat força significativa enguany per-

què, com afirma J. M. Mas i Solench, «els interessats a conèixer la vida de sant Ramon de Penyafort es poden sentir afortunats» per la publicació de la biografia *Sant Ramon de Penyafort* ara en versió

castellana, de Ferran Valls i Taberner. D'aquesta manera el sant roman en el cor del món cristià i dels seus conciutadans, tal com destaca Mas i Solench, autor de l'article que a continuació publiquem.

Vers la fi de l'any 1508 el papa Juli I encarregava a l'artista Rafael Sanzio la decoració de l'estança de la Sigantura del seu nou apartament, cosa que va fer amb grans pintures al·legòriques en les quals, entre d'altres representacions en què va desplegar la seva imaginació, va simbolitzar la Teologia, la Filosofia, la Poesia i la Jurisprudència. En realitzar aquesta darrera va executar una escena de gran solemnitat: el papa Gregori IX revestit amb la capa pluvial, cobert amb la tiara i rodejat de la seva cort es manifesta en actitud de rebre de les mans de sant Ramon de Penyafort, prostrat als seus peus, la compilació de les *Decretals*. El Papa li havia fet l'encàrrec el 1230 i ell el va enllestir en menys de quatre anys, perquè el 1234 la compilació era promulgada amb la butlla *Rex Pacificus*.

Ramon de Penyafort havia depassat

poc més de la meitat de la seva llarga vida i es trobava en el punt àlgid de la capacitat intel·lectual i, en les *Decretals*, deixava la seva empremta de jurista excepcional. La compilació es mantindria vigent, com la base del Dret Canònic de l'Església, durant set segles. Per aquesta aportació i per la condició de jurista els advocats l'invocuen com al seu sant patró. Rafael el va representar en la vigoria de la seva plena maduresa. Aquest homenatge pictòric ens confirma la preeminència de consideració i respecte que la figura de Ramon de Penyafort mereixia gairebé 250 anys després de la seva mort i cent anys abans d'ésser canonitzat.

No era aquesta, però, la primera presentació del sant que ens llegaven els artistes. Abans, en la primera meitat del segle xv, ja l'havia pintat fra Angèlic en un

medalló de Sant Marc de Florència. Molts artistes l'havien representat ja abans de la canonització i d'altres ho han fet després d'ésser proclamada la seva santedat, el 1601, fins als nostres dies. Bona part de les representacions de sant Ramon de Penyafort, en pintures, escultures i gravats, s'han inclòs recentment en les edicions catalana i castellana de la biografia que del sant va escriure l'historiador Ferran Valls i Taberner, amb traça erudita i literatura assequible.

L'interès del llibre de Valls i Taberner constitueix la biografia imprescindible per conèixer la vida, les activitats i les obres del sant que es va relacionar amb els personatges més destacats del seu temps. La seva intervenció en afers de gran transcendència per encàrrec dels papes i del rei Jaume I fan que l'obra del biògraf sigui

també bàsica per a la història del segle xiii. Avui, però, aquest text es presenta adornat per l'abundant iconografia a què ens hem referit, cosa que afavoreix una presentació que converteix *Sant Ramon de Penyafort*, de Valls i Taberner, en les edicions esmentades com a llibres d'art.

Enguany, doncs, els interessats a conèixer la vida de sant Ramon de Penyafort en tots els seus aspectes es poden sentir afortunats, perquè encara a les esmentades edicions cal afegir-hi l'edició facsímil de l'obra de Manuel Benach, *La devoció popular a Sant Ramon de Penyafort*, que recull tradicions del poble, amb profusió de gravats i goigs populars dedicats al sant.

Sant Ramon de Penyafort roman en el record del món cristià i dels seus conciutadans —artistes i poble— que li manifesten la seva devoció.

Tu també tens
dret a estar
ben informat

subscriu-te
a

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Nom Adreça

D.P. Població Província Tel

Em subscric a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import: ☐ anual (52 números) de 11.180 ptes.
☐ semestral (26 números) de 5.590 ptes.

El pagament de la subscripció el faré mitjançant:

☐ domiciliació bancària (en aquest cas emplena l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

☐ transferència al CC del setmanari

2 1 0 0
Entitat

3 0 1 3
Oficina

2 0
DC

2 2 0 0 3 9 1 7 4 1
Compte

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/límbreta

Entitat

Oficina

DC

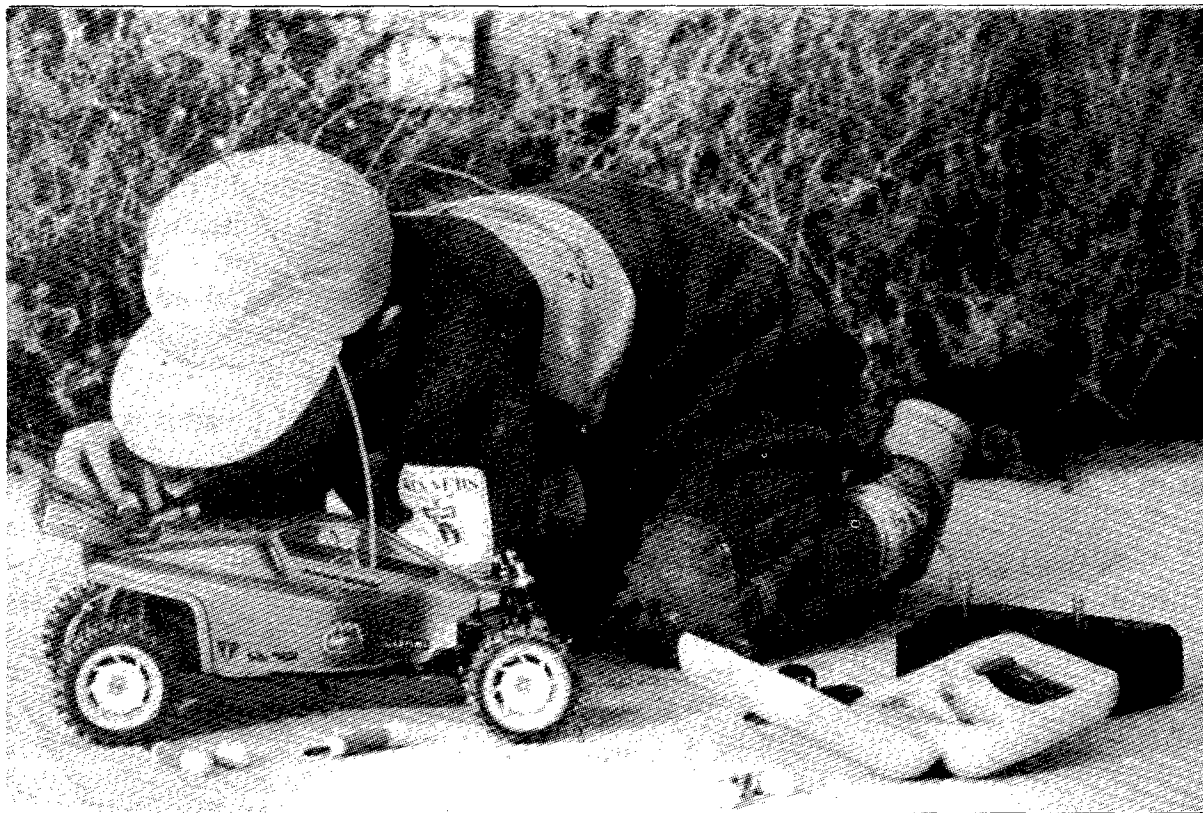
Compte

Data

Signatura del titular del compte/límbreta

Lleida

La caritat és amor al barri antic de Lleida

El voluntariat vicencià ha organitzat una campanya de recollida de joguines.

LLEIDA.— «Per a nosaltres la caritat és amor», ha manifestat Jesús Farré, un jove lleidatà destacat membre de l'anomenat Voluntariat Vicencià, l'Associació de Caritat de Sant Vicenç de Paül, que realitza la seva acció a la parròquia de Sant Andreu: al barri antic de Lleida i una de les zones amb més problemes de marginalitat i pobresa.

El Voluntariat Vicencià té com a principals objectius lluitar contra totes les manifestacions de pobresa i marginalitat, aspirant a l'autopromoció humana i social de les persones i els grups més desvalguts i marginats, alhora que procura donar resposta organitzada i eficaç a les necessitats materials dels més desfavorits. «Sempre a l'estil dels nostres fundadors, sant Vicenç de Paül i santa Lluïsa de Marillac», assenyala Jesús Farré. Aquest és el motiu pel qual el Voluntariat està estretament vinculat a les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül.

Durant el Nadal els voluntaris vicencians de Lleida han fet realitat la seva

acció solidària i cristiana amb la campanya de recollida d'aliments i de joguines. S'han repartit uns 125 lots d'entresis i vuit quilos d'aliments recollits en diversos col·legis i altres entitats lleidatanes que han volgut col·laborar per fer possible un Nadal més feliç a moltes famílies necessitades del barri antic.

Les joguines són classificades i posteriorment es venen en un *mercadillo* a preus simbòlics (entre 25 i 300 ptes.) «El fet que aquestes famílies puguin anar a comprar les joguines per als seus fills té un valor de dignitat que agraïen. D'altra banda, els diners que recollim són reinvertits en les ne-

cessitats del barri», afirma Farré.

Les accions solidàries del Voluntariat Vicencià no es concreten només en aquestes jornades nadalenques sinó que setmanalment els voluntaris atenen 40 ancians que viuen sols i 35 famílies a les quals ajuden i orienten, alhora que fomenten l'autopromoció humana. Unes altres 50 reben el seu suport i ajut cada 15-20 dies, a la vegada que s'ofereixen classes de repàs a infants i joves del barri, així com classes de costura. Mitjançant aquestes classes, joves i mares reben educació i orientació per poder accedir al món laboral.

Jesús Farré es mostra satisfet de la resposta de la ciutadania davant aquestes campanyes: «Hem tingut una gran col·laboració i estem satisfets. Aquesta campanya de Nadal pretén sensibilitzar tota la societat de la necessitat de ser solidaris amb els més desfavorits.»

Jordi Curcó

Nadal des del Museu Diocesà

LLEIDA.— «Nadal des del Museu Diocesà» és el títol de la mostra d'art que, relacionada amb el naixement de Crist, es pot visitar al Museu Diocesà de Lleida. El conservador, Mn. Jesús Tarragona, ha assenyalat que el Diocesà guarda, entre el fons d'art, abundants escenes que fan referència al Nadal, com poden ser les relacionades amb el naixement, les epifanies i les adoracions d'àngels i pastors: «D'entre elles n'hem seleccionat un petit nombre per oferir un tast del nostre art i explicar, a tall de pinzellades, les mútues influències que el fet diví i el fet humà d'aquest esdeveniment tingueren entre el poble.»

Les deu peces seleccionades s'exposen en els dos espais que actualment acullen el fons del Diocesà, com són l'església romànica de Sant Martí, antiga parròquia universitària, i el Palau Episcopal. La mostra és integrada bàsicament per naixements i epifanies en pintura, relleus en pedra i alabastre, gravats i olis. D'entre les peces de la mostra, cal esmentar-ne tres que mai no havien estat exposades amb anterioritat i que ara han estat restaurades per a l'ocasió: un retaule del segle XVI que representa el naixement i l'epifania i que pertany a l'àmbit del mestre Javierre; un relleu en pedra del naixement del segle XIV, procedent d'Avinganya, i un fragment d'epifania en pedra policromada procedent del retaule de la cripta d'Àger, del segle XIV.

Una altra obra singular per la seva procedència és una adoració dels pastors. Es tracta d'una pintura a l'oli sobre tela del segle XVII, que ingressà en el Diocesà l'any 1897 procedent del Museo del Prado y que conserva, encara avui, en dipòsit.

Aquesta exposició temporal, que podrà visitar-se durant els propers tres mesos, pren el relleu a la que fins ara s'havia celebrat dedicada a Sant Miquel «Imatge i llegenda». Igual que en aquella mostra s'ha editat un acurat catàleg divulgatiu dedicat a les obres exposades i una tarja per felicitar el Nadal que reproduïx el naixement del retaule d'Albatàrrec, una pintura al tremp sobre taula del segle XV, obra atribuïda a Jaume Ferrer. L'obra va ingressar al Museu el 1895 procedent de la parròquia d'Albatàrrec, si bé el seu primer origen fou la Seu Vella. Actualment aquesta peça es pot contemplar a l'església romànica de Sant Martí. (J.C.)

TORTOSA

Èxit de la V Marató pro Càritas

TORTOSA.— El 23 de desembre Càritas diocesana va organitzar a l'Auditori Felip Pedrell la V Marató pro Finestral de la Caritat. Es van recollir 1.700.000 ptes. que es destinaran a casos urgents de famílies necessitades i també a la Casa d'Acollida de transeünts. El suport tècnic venia com sempre de les Emissores Municipals de les Terres de l'Ebre. La novetat d'aquesta edició rau en el fet que es podia seguir en viu i participar en un programa transmès per ràdio. Així, a l'Auditori es van celebrar representacions teatrals, concursos, entrevistes. Cal destacar l'actuació en directe del Trio Saba Nova, Anna Amaré, entrevistes telefòniques al conjunt Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries i al bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. (J.B.B.)

Fernando Pinós Galeria d'Art

compro:
* Pintura i dibuixos d'artistes catalans i espanyols
* Mobles antics i d'estil
* Làmpades antigues
* Llibres i biblioteques
* Passo a domicili a qualsevol lloc i pago al comptat
* Peritatges gratuïts per escrit
Tel. i Fax: 934 677 203
c/ Consell de Cent, 325-08007 Barcelona

TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 934 331 589
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

Tarragona

Homenatge als exresponsables d'Afers Matrimonials

TARRAGONA.— L'arquebisbe de Tarragona, Lluís Martínez Sistach, va presidir el 24 de desembre un senzill i íntim homenatge a tres col·laboradors de l'arquebisbat que recentment s'han jubilat. Es tracta de Mn. Blasi Quintana i Mn. Lluís M. Bosch, delegat i oficial respectivament del Departament d'Afers Matrimonials (no judicials), i Joan Alari, fins ara conserge del Palau.

De fet, Quintana ja va començar a treballar a l'arquebisbat als anys quaranta, ja que durant força anys en va ser el notari. Nascut a Arboc a el 1912, es va ordenar sacerdot el 1935. A banda de ser vicari i posteriorment rector de diverses parròquies, ha estat professor del Seminari i jutge diocesà (encara). És doctor en Teologia i, des del 1964, canonge. També va ser el promotor de les causes de beatificació i de canonització del P. Francesc Palau. El 1978 va ser nomenat delegat diocesà d'Afers

Matrimonials, «dels matrimonis que es fan i no dels que es desfan», segons ell. En aquest temps, «han passat per les meves mans milers d'expedients matrimonials», explica.

Mn. Quintana recorda com calia demanar dispenses en casos de matrimoni entre parents, o entre un catòlic i un protestant: «Són problemes que poden semblar petits, però que no ho són per a qui els té. Al principi, aquestes dispenses calia demanar-les a la Nunciatura i, segons com, al

Vaticà. Els documents fins i tot calia escriure'ls en llatí. Avui dia els bisbes tenen facultat per a gairebé tots els casos.» Tota aquesta feina no fa, però, que es consideri cap expert en el matrimoni, tot i que sí afirma amb orgull: «Estic content que no hi hagi hagut cap problema que no haguem pogut resoldre.»

El seu ajudant a la delegació d'Afers Matrimonials ha estat Lluís M. Bosch Àvila: «Hi hem tingut una molt bona relació, combinant-nos la feina», explica Quintana. Mn. Bosch va néixer a Tarragona el dia de Santa Tecla (23 de setembre) el 1922 i es va ordenar sacerdot el 1946. Va ser vicari de Mont-roig del Camp i Falset, i rector de Maspujols, el Pla de Santa Maria, el Serrallo (Tarragona) i Torredembarra.

Guillermo Soler

Jornada de portes obertes al Museu Bíblic

TARRAGONA.— El Museu Bíblic Tarraconense va viure per Sant Esteve una jornada de portes obertes. El Museu, instal·lat al Palau Arquebisbal de Tarragona, es va poder visitar durant tota la tarda per conèixer les noves adquisicions, com ara una versió en braille de la Bíblia Catalana Interconfessional. També es van projectar diverses seqüències de la pel·lícula *Jesús de Natzaret*. El Museu Bíblic, únic de les seves característiques a tot Catalunya, ha de visitar-se generalment amb cita prèvia tret de les dues jornades de portes obertes anuals: Sant Esteve i Divendres Sant. (G.S.)

Neix la Fundació Josep Pont i Gol

REUS.— El 21 de desembre es va presentar oficialment a Reus la Fundació Josep Pont i Gol en memòria del que fou arquebisbe de Tarragona entre 1971 i 1983. Es tracta d'una entitat canònica privada, no lucrativa, de l'arxidiòcesi de Tarragona, que té com a principal objectiu la promoció integral dels infants, els joves i els adults, especialment de les capes socials més pobres i margides.

La Fundació Josep Pont i Gol està dirigida per set patrons encapçalats pel prior de Sant Pere de Reus, Mn. Creu Sàiz, i està directament vinculada al Centre de Promoció Juvenil i de la Dona, que va obrir fa un parell d'anys al barri reusenc de Sant Josep Obrer. (J.B.)

BARCELONA

Recés d'Advent amb Mons. Carrera

BARCELONA.— Una vintena de joves periodistes de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* es van reunir el 21 de desembre amb el bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Joan Carrera en un recés d'Advent. El tema de la trobada, que va tenir lloc al convent dels pares Caputxins de Barcelona, va ser la persona de Jesucrist i la resposta personal de cadascú a la seva crida. (C.C.)

**EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.**

T2000

**Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!**

URGELL

Homenatge a Valeri Serra

LA SEU D'URGELL.— Amb motiu de la felicitació de Nadal al bisbe d'Urgell, Mons. Joan Martí Alanís, el clergat va homenajar la memòria del folklorista i publicista catòlic Valeri Serra i Boldú (Castellserà, 1874 - Barcelona, 1938). Antoni Fortuny va pronunciar una documentada lliçó sobre la figura i l'obra de Valeri Serra, el retrat del qual figura des del 24 de desembre passat a la galeria de les personalitats il·lustres de la diòcesi d'Urgell, a la Casa del Bisbat.

Valeri Serra va estudiar el peritatge i el professorat mercantil al Col·legi Calassanci de Barcelona on, en contacte amb

Mn. Cinto Verdager, va néixer la seva vocació literària i periodística. L'estat delicat de la seva salut el va retornar a les terres de Ponent, on va col·laborar, entre altres publicacions, a *L'Estel de Núria* i *El Propagador del Santo Cristo de Balaguer*. Per suggeriment de Mn. Cinto va emprendre la investigació folklòrica i el 1915 va publicar el *Calendari folklòric d'Urgell*, prologat pel bisbe Benlloch (1907-1919). El 1917 va donar a conèixer el *Llibre popular del Rosari*. Folklore del Roser i el 1925 veia la llum la seva obra monumental: *Llibre d'or del Rosari de Catalunya*. (A.M.)

Girona

De la fe al compromiso

■ Curset de formació sobre educació social de la fe

GIRONA.— Crear espais de reflexió crítica, desvetllar consciència social i aprofundir la identitat del cristià com a membre actiu de la comunitat humana, són alguns dels objectius del curs que tindrà lloc a Girona els mesos de gener i febrer al Seminari Diocesà.

Seguint les indicacions del Pla diocesà de Pastoral, la diòcesi de Girona ha posat en marxa un curs sobre la dimensió social de la fe. El sociòleg Joaquim Cervera farà la primera ponència sobre anàlisi i discerniment de la societat des d'un punt de vista cristià. La seguirà una xerrada de Jordi Reixach, consiliari del MIJAC de Catalunya i Balears, sobre la doctrina social de l'Església i el compromís cristià. Dins aquest curs sobre la dimensió social de la fe, Cervera també farà referència, en la tercera sessió, a la construcció de la cultura de la solidaritat.

Per la seva banda, el delegat de Pastoral Obrera de Catalunya, Gaietà Casacuberta, parlarà de les actituds cristianes com a criteris d'actuació sociopolítica i pistes d'evangelització. Clouran el cicle Pilar Malla, del Centre Català de Solidaritat, que parlarà de l'opció preferencial pels pobres i del compromís d'actuació sociopolítica dels cristians, i Salvador Maneu i Jesús Calm. Maneu, advocat, i Calm, rector de la parròquia de la Sagrada Família de Figueres i exmissioner, exposaran la seva visió sobre les relacions internacionals nord-sud, la pau, la justícia i els drets humans.

Els destinataris del curs són persones que participen o se senten especialment cridades a participar en àmbits de la vida cultural, social i política, i cristians

compromesos en parròquies, moviments, i altres serveis.

Els organitzadors consideren que «la comprensió de la fe s'enriqueix en relació amb les diferents situacions en què es troba cada cristià, personalment i en les comunitats cristianes».

El curs l'organitza un ventall d'entitats: Justícia i Pau, Càritas de Girona, Càritas de Salt, JOC, MIJAC, FICAT, CCU, Arxiprestat del Ter-Llémena, Arxiprestat de Sarrià-Els Àngels i Arxiprestat de Girona-Salt. El curset tindrà lloc els vespres dels dies 11, 18 i 25 de gener, i el 8 i 15 de febrer. Per inscriure-s'hi cal trucar a M. Àngels Lidon: 972 20 88 49.

Miriam Díez

Suport a la beatificació de Bonaventura Codina

HOSTALRIC.—La parròquia i l'Ajuntament de la localitat d'Hostalric han decidit afegir-se al procés de beatificació de Bonaventura Codina, nascut en aquesta localitat selvatana el 1785 i mort a les Canàries el 1858.

Bonaventura Codina, fill d'un ferrer, va ingressar a la congregació de Sant Vicenç de Paül. Des del 1847 fins a l'any de la seva mort va ser bisbe de Canàries i la seva activitat apostòlica va estendre's per Catalunya, Balears, Aragó i Extremadura. Codina, que durant vint anys va ser el superior a l'Estat espanyol de les Filles de la Caritat, ha anat guanyant fama de sant.

Fa cinc anys se li va atribuir un miracle i tant el consistori com els responsables de la parròquia d'Hostalric s'han compromès a cercar documents que avalin aquest fet. El suposat miracle prové d'una veïna de Bonaventura Codina que havia invocat

el religiós perquè es curés el seu fill, malalt de càncer. Després d'una petita operació, aquest es va curar i no va necessitar cap tractament mèdic posterior.

L'iniciador del procés de beatificació és Julio Sánchez, vicari episcopal del sud de les illes Canàries. Ara acaba el procés de recollida de testimonis que certifiquin la fama de santedat de Codina, que va ajudar els malalts del còlera de la seva època, recollint-los i conduint-los a l'hospital. D'altra banda, el seu cos va ser trobat incorrupte després de molts anys de ser enterrat.

El proper mes de març l'Ajuntament organitzarà una conferència-homenatge a aquest religiós, i col·locarà una placa commemorativa a la casa on va néixer i on actualment viuen els seus descendents. La conferència pretén informar sobre la marxa del procés de beatificació i demanar el suport popular. (M.D.B.)

La pregària del cor per a un món estressat

CADINS.— La tercera trobada de pregària per a joves, organitzada pel monestir cistercenc gironí de Cadins, va estar centrada en mètodes d'oració per a gent atrafegada. Una quinzena de persones van participar el 13 de desembre en aquesta iniciativa.

El món estressat deixa pocs espais de silenci, però potser enmig del tràfec diari és on cal buscar moments per pregar. Aquesta és una de les conclusions que van treure els participants de la trobada que les monges de Santa Maria de Cadins van preparar per a joves i que va comptar amb les aportacions de Rosa Maria Piquer, psicòloga i monja d'aquesta comunitat, i Miriam Díez, periodista i corresponent a Girona de *Catalunya Cristiana*.

Rosa Maria Piquer va fer una passejada pels pares del desert que han practicat la pregària de Jesús o la pregària del cor, un mètode basat en la repetició que pot ser, segons aquesta cistercenca, «un bon mètode per a la gent atrafegada dels nostres dies». Piquer va recordar que la pregària demana esforç i va dir que hi ha molts mètodes diferents i tipus de pregària diversos.

Per la seva banda, Miriam Díez, va suggerir en què consisteix la pregària dels joves d'avui i va proporcionar algunes pautes per aconseguir que la pregària sigui viscuda com a «necessitat, esforç i responsabilitat». En aquest sentit, va exposar el que va anomenar «el decàleg de la pregària dels desubicats», incidint sobretot en la necessitat que la pregària no sigui únicament una qüestió de cap sinó també de cor. Díez va explicar que «pregar ens ha de dur a un compromís, ja que la pregària desencarnada i que es desentén del món no seria pregària sinó pura evasió antievangèlica». (C.C.)

AJUDA'NS I AJUDA'LS

Subscriu un missioner a «Catalunya Cristiana»

*Més de 300 missioners
reben «Catalunya
Cristiana» a tot el món.
La resta, esperen
un padrí.*

☐ MN. ANTONI CLAVE
Casa parroquial
Ribera 590
30300 José Pedro Varela
D.P. Lavalleja
URUGUAY..... 26.884ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreca

Població Província C.P.

Banc / Caixa

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Entitat *Oficina* *DC* *C/C o Llibreta*

CATALUNYA+ CRISTIANA

c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

Acció social

■ Es calcula que a Catalunya hi ha més de 200.000 voluntaris socials constants

La Federació Catalana de Voluntariat Social és un organisme privat, apolític i aconfessional que des del 1989 coordina associacions de voluntariat des del voluntariat, perquè és dirigida per voluntaris i portada per voluntaris que ho són de les associacions membres. Actualment la Federació està formada per 235 associacions, amb un total de 60.000 voluntaris. Unes dades realment esperançadores.

Des de temps immemorials Catalunya ha estat bressol de diverses formes de voluntariat, entre elles el social. Els mecenes dels grans patrons, els ordes religiosos d'ensenyants i hospitalàries, les fundacions privades i públiques, l'associacionisme altruista, i tantes altres formes d'acció social voluntària han enriquit constantment el nostre poble, especialment des de finals del segle XVIII i durant tot el segle XIX. Però mai, fins a la dècada dels vuitanta del nostre segle, el voluntariat social no va ser reconegut pels partits polítics ni mai els governs van sentir l'obligació de donar suport a la iniciativa privada.

La Federació Catalana de Voluntariat Social va néixer de les resolucions preses a la reunió de Monells (el Baix Empordà) el mes de maig del 1986. L'objectiu d'aquesta reunió era estudiar i analitzar la situació del Voluntariat Social a Catalunya com a resposta a tres fets polítics que, durant l'any 1985, comprometien els governs a donar suport al voluntariat: la recomanació del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, la declaració de l'Assemblea General de l'ONU que instituïa el «Dia Internacional del Voluntari» i la Llei de Serveis Socials del Govern Català. Així, el 18 de novembre del 1989, es va crear la Federació Catalana de Voluntariat Social, gràcies a l'esforç i la il·lusió esmerçats pels dirigents de les associacions que van signar l'acta fundacional.

Un perfil altruista

Des de la seva fundació, la Federació ja coordina més de 60.000 voluntaris

repartits en 235 associacions. «La nostra federació, a més de coordinar aquests 60.000 voluntaris, també es relaciona mensualment amb unes 1.200 associaci-

Estand de la Federació Catalana de Voluntariat Social.

ons que suposen un total de 200.000 voluntaris», diu Montserrat Rué, presidenta de la Federació.

La Federació Catalana de Voluntariat Social agrupa les entitats dedicades a l'acció social que disposen de persones voluntàries. El voluntari social és la persona que aconsegueix quatre condicions: fa un servei sense cobrar, el fa de forma continuada a col·lectius marginats o amb mancances bàsiques, forma part d'una entitat organitzada, i actua lliurement, sense cap coacció. «El voluntari social és aquell que ajuda, que dona, en definitiva, que escolta tots els sectors marginats de la societat, des dels disminuïts físics i psíquics, fins als infants i la gent gran, passant pels immigrants, els pobres, els

rodanons, els reclusos, els toxicòmans...», afirma Montserrat Rué.

Els objectius de la Federació són ajudar totes les entitats i grups de voluntariat social perquè tinguin els voluntaris necessaris en les millors condicions —preparació, mitjans...— per realitzar el seu treball amb eficàcia, i animar la població a fer-se voluntari social i participa en l'acció social organitzada. «El nostre desig —diu la presidenta— és convèncer tothom que, per canviar aquest món que

que informen de l'existència d'entitats i activitats diverses, servei de biblioteca, videoteca i documentació...—, tasques de formació —cursos d'iniciació al voluntariat, cursos per a formadors, conferències, xerrades...— i tasques d'assessoria jurídica, fiscal i tècnica. A més, la Federació està relacionada amb l'administració pública i amb altres federacions de la resta de l'Estat i del món, amb les quals hi estableix cooperació.

Per finançar aquesta gran infraestructura, la Federació se serveix del suport financer empresarial i de particulars per dur a terme tant accions com programes, i del suport de la Generalitat de Catalunya amb els locals que els cedeix. «El finançament té una importància relativa en el funcionament de la Federació però és el mitjà que permet fer més o menys activitats. Sovint ens trobem amb dificultats per assolir el mínim necessari, però anem fent», afirma Montserrat Rué.

I és que per força ha de ser difícil mantenir una federació que aplega tantes associacions, que co-

ordina tants voluntaris, tantes ànimes altruistes i solidàries, i que acull i pal·lia tantes mancances.

Jordi Miró

titllem d'egoista i de consumista, hem de començar nosaltres per viure de cara als altres i convidar-hi els qui ens vulguin escoltar.»

Per fer-ho, la Federació organitza campanyes i actes col·lectius, com el del Dia Internacional del Voluntari, que sovint són un punt de trobada de totes les associacions i grups d'acció social.

Gran infraestructura

La Federació Catalana de Voluntariat Social compta amb una gran infraestructura per oferir un ventall molt ampli de serveis bàsicament dividits en tasques d'informació —punts informatius repartits per Catalunya, diverses publicacions

**FEDERACIÓ CATALANA DE
VOLUNTARIAT SOCIAL**
LA PAU - HOTEL D'ENTITATS
C/PERE VERGÉS, 1, 11^a
08020 BARCELONA
TEL. 932 780 294
FAX 932 780 174
<http://www.fcvs.home.ml.org>
E-mail: fcvs@mx2.redestb.es

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

«Mentre hi hagi un sol desaparegut, no podem deixar de lluitar»

■ Matilde Artés, representant de les Abuelas de la Plaza de Mayo

Matilde Artés—li agrada que l'anomenin «Sacha»—és una fidel exponent de les sofertes i heroiques Abuelas de la Plaza de Mayo que mantenen una lluita sense treva per retrobar els familiars desapareguts, víctimes de l'atrocitat i la violència practicades pels governs dictatorials dels països de l'Amèrica llatina. «Sacha» va ser a Tarragona, com a militant d'Amnistia Internacional i com a representant de les Abuelas de la Plaza de Mayo. Als seus 66 anys ha escrit un llibre, *Crónica de una desaparición*, que recull les atrocitats d'una odissea que, com ella, ha viscut molta gent.

—Quins són els objectius que mouen les Abuelas de la Plaza de Mayo?

—Fonamentalment aplegar esforços de cara a una aspiració comuna, que és la recuperació de familiars desapareguts, a causa dels estralls dels règims totalitaris a l'Amèrica llatina, a més de denunciar davant dels ulls del món les atrocitats comeses per aquests governants malaltissos i corruptes. Entenem que la defensa més immediata dels drets humans és la que es fa des de cada casa i, en el nostre cas, som els advocats naturals dels desapareguts. D'aquí la nostra tenacitat. Lluitem per la vida a través de la mort.

—Ha tingut compensació tot aquest esforç?

—Sortosament hem trobat una seixantena d'infants raptats, del mig miler que hi ha desapareguts. No descansarem fins que tots hagin estat localitzats. D'altra banda, les nostres actuacions han propiciat la detenció de generals com Videla o Masera, entre d'altres alts càrrecs militars. També hem aconseguit que fos creada la figura jurídica del detingut-desaparegut, per la qual cosa aquesta s'ha inclòs en el marc de la jurisprudència mundial. Altrament hem aconseguit que s'accepti la prova d'historiabilitat, «índice de abuelidad», a fi i efecte que els avis puguin reclamar genèticament la familiaritat amb els seus nets.

—Què la va induir a escriure *Crónica de una desaparición*?

—La peremptòria necessitat de posar per escrit uns fets emmarcats en el genocidi i el dolor que, per a alguns, resulten encara inversemblants; la memòria és fràgil i es tendeix a l'oblit, quan hi ha països del món

on sembla que encara no s'hagin assabentat de l'existència dels drets humans. Són cinc-centes pàgines que abasta la història familiar, impregnada de dures experiències i ferides, encara obertes, tot i que, en definitiva, és un llibre eminentment vitalista.

—Com va entrar a l'espiral de la persecució?

—Jo vivia a Bolívia i la nostra família era benestant. El 1972 vaig denunciar, a través de la televisió on treballava, com a professional del mitjà, el segrestament de nens. Arran d'això, em van detenir, empresonar i torturar. Un mes després que fossin espoliats els meus béns, vaig ser expulsada de Bolívia i vaig marxar a Xile. Allà vaig fer amistat amb la filla del president Salvador Allende, a més de poder ser operada de diversos traumatismes produïts pels maltractaments. La meua filla gran, Graciela, va marxar a Veneçuela el juliol de 1973 per continuar els estudis i ja no l'he vista mai més.

—La seva filla Graciela continua desapareguda...

—Quan es va produir el cop d'estat d'Augusto Pinochet vaig refugiar-me a una casa de recés espiritual que depenia d'una parròquia, però finalment em van obligar a sortir per dur-me al Perú. Tres dies després, el meu fill i jo vam ser detinguts a Lima i ens van prendre la documentació. L'abril de 1976 em van citar per fer-me saber que la meua filla Graciela i la meua néta Carla, de només nou mesos, havien estat detingudes per participar en una manifestació de suport

Matilde Artés presenta el seu llibre.

a una vaga minera a Bolívia. Més tard van ser traslladades a l'Argentina mitjançant un

intercanvi militar, l'operació Cóndor. La meua néta va ser ingressada en un orfenat, es va canviar la seva identitat i posteriorment va ser lliurada en adopció il·lícita a un militar. Gràcies a una treballadora social que va aconseguir l'autèntica documentació de la neta i la fotografia que va proporcionar una religiosa, vaig recuperar la Carla al cap de nou anys. Però encara no he trobat la meua filla.

—En tot aquest afer, quin paper ha tingut l'Església?

—Tot el con sud-americà s'ha vist sotmès a les dictadures militars, cosa que m'ha induït a estudiar el militarisme a l'Amèrica llatina. A Xile, l'Església ha donat un bon testimoni, però malauradament no podem dir el mateix de la de l'Argentina i Bolívia. Jo he après a veure Déu en la mirada de les persones i l'he sentit més proper que no pas a través de qualsevol credo.

Joan Boronat

La recepta de la Tieta Montserrat

Conjunt de verdures emmotllades

Ingredients:

250 g d'arròs
250 g de cols de Brussel·les
250 g de pèsols desgranats
250 g de pastanagues
50 g de mantega
5 cullerades d'oli, 3 ous
1/4 de litre d'oli per a la maionesa
2 cullerades de vinagre
sal, pebre i llorer

LA PERLA DEL VALLÈS
especialitats alimentàries.

La qualitat al millor preu

Llegums - Fruits secs - Olis - Arrossos - Fruita confitada -
Conserves - Espècies - Herbes aromàtiques - Farines -
Sèmols - Pasta - Vins - Caves - Licors - Vinagres - Mels -
Melmelades - Confitura - Productes amb denominació
d'origen - Productes ecològics i de Comerç just.

* * *

Venda a l'engròs i al detall

c/ Goya, 6 - Granollers - Tel. 938 796 335 - Fax 938 790 160

Acció Familiar Barcelona, vint anys de vida

BARCELONA.— Acció Familiar Barcelona va organitzar recentment un acte commemoratiu a l'Hotel Balmoral per celebrar el vintè aniversari de la seva creació i lliurar distincions commemoratives als socis fundadors. El Dr. Aquilino Polaino, prestigiós psiquiatra, va impartir la conferència «Para que la familia sea ella misma en el siglo XXI». (C.C.)

L'educació, punt clau en els drets dels infants

BARCELONA.— «S'ha de deixar que els nens tinguin responsabilitats. Els adults estem massa acostumats a manar-los, i els tenim poc en compte. No els deixem participar en la vida social.» Consideracions com aquestes van ser tractades a la taula rodona sobre els drets dels infants, que es va celebrar el 19 de desembre passat al districte de Sarrià-Sant Gervasi.

L'any 1989, l'ONU va ratificar la Convenció sobre els Drets dels Infants. Aquest document presenta una sèrie de valoracions que s'haurien de complir obligatòriament. La Constitució espanyola també ens diu que tot ciutadà té dret al treball i la realitat és una altra. Per què es vulneren contínuament els drets dels infants? Aquestes reflexions van posar-se sobre la taula a través dels diferents participants, que provenien de diverses associacions catalanes en defensa dels drets dels més petits, com la de Minyons Escoltes Guies Sant Jordi de Catalunya, SOS Racisme, el Casal d'Infants del Raval, el Consell de la Joventut de Barcelona i Intermón.

La consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Núria de Gispert, que presidia la taula, va afirmar que «la

defensa dels drets de l'infant no és tan sols una tasca de l'administració, sinó que ha de passar per una conscienciació col·lectiva de tots els ciutadans, per tal que transcendeixin el paper».

Els diferents representants de les associacions van exposar la problemàtica en què es troben a l'hora d'enfrontar-se amb la situació dels nens i nenes més marginats de la nostra societat. Rosa Balaguer, directora del Casal d'Infants del Raval, va recordar alguns èxits assolits pel que fa al terreny dels infants, com l'escolarització generalitzada a partir dels tres anys. La seva entitat, a més, ha obtingut ajuts de l'administració en forma de beques per a menjador i llibres per als infants més necessitats, de manera que aquests puguin assistir a l'escola. Amb tot, encara

(Foto: Josep Masip)

Núria de Gispert va presidir la taula rodona.

d'una persona, la invalida com a tal. Els drets han de ser universals, tothom n'ha de gaudir», va afirmar Balaguer.

Les diverses associacions van coincidir en el fet que l'educació és un requisit fonamental perquè els drets de l'infant siguin respectats arreu del món. L'educació, però, depèn de la família i de l'escola. Josep Maria Gasch, comissari general de Minyons Escoltes Guies Sant Jordi de Catalunya, va incidir en el fet que «les entitats realitzen una gran tasca educativa amb els nens, però han de treballar conjuntament amb els pares. Aquests han de ser conscients a l'hora d'educar els seus fills, per sensibilitzar-los en el respecte a

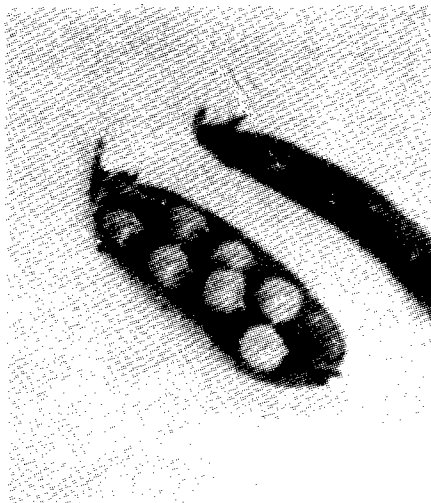
queda molta feina per fer. «El fet que un dret depengui de la capacitat econòmica

les persones».

Gerard Redó

Forma de preparació:

Netegeu les verdures, bulliu-les amb aigua i sal, escorreu-les i ofegeu-les amb oli i un gra d'all. Quan ja estiguin fetes, tireu-hi els ous batuts i remeneu-ho tot amb les verdures. Bulliu l'arròs amb 1/2 litre d'aigua, la mantega, la sal i el llorer uns quinze minuts i deixeu-lo reposar al forn 5 o 6 minuts més. En un motlle de flam o de pa de pessic, untat d'oli, poseu una capa d'arròs, aplaneu-ho i poseu-hi una altra capa de verdures, una altra d'arròs, una altra de verdures i una altra d'arròs; en total, tres capes d'arròs i dues de verdures. Premseu-ho una mica amb la mà de morter i col·loqueu-ho en una placa rodona, decoreu tot el voltant amb unes cols de Brussel·les. A l'hora de servir-ho, acompanyeu-ho amb una salsa maionesa.

Salut i dietes

Dietes per al tractament de malalties

Entre d'altres, l'ús dels aliments és satisfer la fam i nodrir el nostre cos, però també el bon ús dels aliments ens ajuda a prevenir, diagnosticar i tractar algunes malalties, per la qual cosa les dietes ens poden ajudar a conservar la nostra salut.

Dietes progressives

Si per una dolença, malaltia o per estar ingressat en un centre hospitalari, no es tolera el règim normal, sense que per això es necessiti un règim terapèutic, el facultatiu prescriurà una dieta, que dependrà del nostre estat i serà modificada a mesura que evolucionem. Se seleccionaran els aliments i els mètodes de preparació perquè tinguin una consistència menor. Aquestes dietes són:

- règim lleuger o de convalescència, escaient per a malalts de poca gravetat;
- dieta tova, a base d'aliments líquids i semisòlids;
- dieta tova odontològica o mecànica, per a pacients amb problemes de dentició. Inclou carn picada i purés de fruites i vegetals, preparats per ser deglutits fàcilment;
- dieta parcialment líquida, prescrita en alguns postoperatoris i trastorns gastrointestinals;
- dieta líquida, en els casos d'incapacitat per mastegar, empassar o digerir aliments sòlids.

Dietes terapèutiques

El tractament complet d'algunes malalties requereix algunes dietes especialitzades. És la malaltia o incapacitat del pacient el que determina la modificació de la dieta. Aquestes dietes es prescriuen com a part de la teràpia general en les situacions següents:

- per modificar l'aportació calòrica de la dieta, en els casos d'excés o falta de pes;
- anomalies en la digestió i absorció, com en el cas d'algunes síndromes diarreiques, mancances d'alguns enzims digestius, bilis;
- problemes en l'absorció dels nutrients per les cèl·lules i òrgans del cos a causa d'algunes malalties. Per exemple els hidrats de carboni en la diabetis mellitus;
- rehabilitació alimentària d'un pacient desnodrit.

No és fàcil que les persones s'adaptin a canvis en els hàbits alimentaris. El pacient ha d'arribar a comprendre l'objectiu de la dieta i disposar de condicions adients per fer-la.

M. José Camps

Amb l'assessorament mèdic del Dr. F. Tognetta

cultura

La capacitat d'estimar

■ «La Vida com a regal», nou llibre de Lluís Serra

BARCELONA.— «Acceptar la vida com a regal implica no només agrair aquest regal, sinó també reflectir sobre la pròpia vida i posar-la al servei dels altres.» Aquestes paraules es poden llegir al nou llibre de Lluís Serra i Llansana, *La Vida com a regal*, que va presentar el 15 de desembre al saló d'actes del Col·legi Maristes La Immaculada de Barcelona.

«Isten hozta és una expressió hongaresa que serveix per saludar una persona nouvinguda. Significa "Déu t'ha portat aquí". Cada persona és un do de Déu per a mi, i jo ho sóc per a cada persona. T'acullo com a do gratuït. Totes les persones, com les coses més importants de l'existència, som un regal.» Aquest és l'inici del pròleg del llibre, que ens endinsa en un material de reflexió, articulat en tres parts diferenciades, farcides de textos curts que, segons va definir el propi autor, «ens fan plantejar com ser solidaris en el món que ens envolta, i aquesta solidaritat passa per la capacitat d'estimar. Sant Joan de la Creu va dir: "En el capvespre de la vida, se'ns examinarà d'amor"».

Lluís Serra, acompanyat per la directora de l'editorial STJ, M. Victòria Molins, va definir l'obra com una sèrie de reflexions, fruit de l'anàlisi, de diferents elements de la realitat. El llibre proposa l'obertura d'una mirada nova sobre aspectes normals de la vida. No és qüestió de buscar fets extraordinaris. L'autor mira

extraordinàriament els fets ordinaris.

La segona i tercera part del volum estan formades per textos recollits a les reunions del Grup Compartir, format per voluntaris que treballen a fons en el camp de la marginació. Aquests textos, juntament amb els de la primera part, ens proposen una conscienciació sobre el fet de compartir i de ser solidaris, responsabilitzant-nos per donar respostes als problemes de la nostra societat.

El Nadal dels marginats

En finalitzar l'acte de presentació, l'autor, que és col·laborador de *Catalunya Cristiana*, ens va comentar alguns aspectes del llibre:

—A què és deguda la diferència entre dos conceptes com donar i donar-se?

—El fet de donar pot tenir un caire de superioritat. Si nosaltres tinguéssim una mirada correcta sobre l'estat del món, el concepte correcte hauria de ser el de compartir. Per tant, la implicació de la persona ha de ser la de donar-se, ja que hi

ha d'entrar l'aspecte personal. Hi ha molta manca de relació humana, d'afecte, de respecte.

—En el seu llibre, diu que el Nadal és la festa dels marginats. Què entén amb això?

—Bé, és la festa dels marginats des del punt de vista del seu origen. Jesús va néixer en un context de marginació. Josep

i Maria no van trobar lloc a l'hostal. Això ens ha de fer plantejar que, efectivament, hi ha moltes persones que no tenen lloc a la societat. Aquests són els marginats. No hem de tancar els ulls davant d'aquesta realitat, que potser es fa més palesa durant el Nadal.

Gerard Redó

Portada del llibre.

Almanac de l'esperit llatinoamericà

GIRONA.— Justícia i Pau i el CCU de Girona van presentar recentment l'*Agenda llatinoamericana*. L'acte, celebrat al Col·legi Cartanyà, va comptar amb una escenificació del grup Tornaveu. Aquesta agenda és més que un dietari; intenta ser una eina pedagògica per construir la cultura de la solidaritat. S'autodenomina aconfessional i ecumènica. Integra, dins del santoral, les commemoracions catòliques i protestants.

Joan Surroca, membre de Justícia i Pau de Girona, va destacar que aquesta agenda «convida a ser solidaris i a acompanyar en el sofriment tots els llatinoamericans». També va dir que «la sort de tantes masses de població que pateixen està estretament lligada als canvis que sapiguem introduir en la nostra societat». Segons els editors, l'agenda és «un vademecum que ens acompanya, un almanac de l'esperit llatinoamericà».

Segons Jordi Planas, un dels impulsors de l'agenda a Girona, «el seu encant és que sobrepassa el que es demana a una agenda». A més de la tradicional distribució dels dies i les setmanes, inclou articles d'opinió, poemes, il·lustracions, un índex de pàgines web, etc. Els articles estan dividits segons el contingut i s'hi pot trobar referències a la causa indígena, a la causa negra, a l'armament, al deute extern, a l'ecologia... Cal remarcar els articles de Pere Casaldàliga, José Ignacio González Faus i Alejandro von Reznitz. Des de Manresa arriba un recordatori a Josep Maria Cunill, recentment desaparegut i defensor fins al darrer moment de la solidaritat, el comerç just i la cooperació. Signa l'article Joan Albert Vicens, del Comitè Óscar Romero de Sabadell.

Miriam Díez

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Giotto, pintor

Amb motiu dels 700 anys del naixement del pintor i arquitecte Giotto, Itàlia li va dedicar el 1966 aquest segell, on veiem la famosa *Madonna* de l'església d'Ognissanti. La seva numeració Yvert és la 957. Segons la tradició, Giotto di Bondone (Vespignano, 1266 - Florència, 1337) era pastor i, mentre vigilava el ramat, feia dibuixos de les ovelles. Cimabue, el creador d'un nou concepte de pintura, va descobrir els seus dots artístics. El 1298 Giotto va pintar els frescos sobre la vida de sant Francesc; i entre el 1303 i el 1305 va pintar els corresponents a la vida de la Mare de Déu i a la Passió de Crist. El Consell de Florència li va encarregar el 1334 totes les obres d'arquitectura i d'urbanisme de la ciutat.

COMPREM - GESTIONEM

Quadres - Mobles - Antiguitats - Argent - Ceràmica - Pisos sencers

Tel. 934 876 886 - c/ València, 248
08007 Barcelona

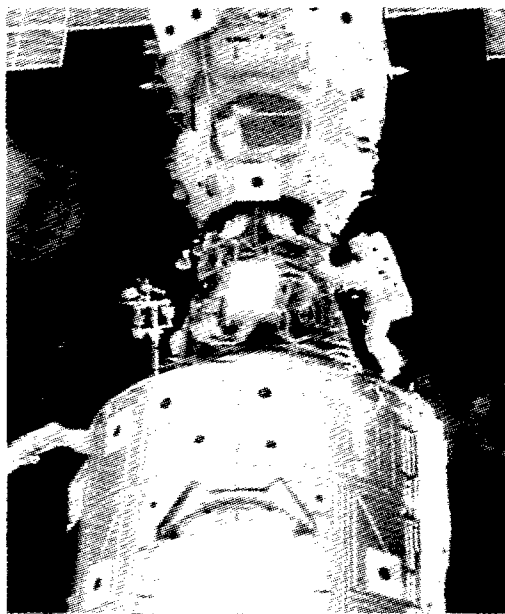
L'estació espacial internacional

El dia 8 de desembre de 1998 va ser notícia l'acoblament del segon mòdul de la futura estació espacial. Des del 20 de novembre ja estava en òrbita a 400 km d'altitud la primera part de la construcció, el mòdul rus *Zarya* (aurora) llançat des de Baikonur. Ara hi arribaren sis astronautes americans a bord de la naveta

Endeavour i aconseguiren amb èxit la unió del *Zarya* amb l'*Unity*, que és el nom del segon mòdul que hi transportaren. En un «passeig» de quatre hores per l'espai exterior, dos d'ells, Jerzy Ros i James Newman, van connectar els 40 cables entre les dues estructures i després, durant tres hores més d'estar-se a fora, arreglaren les altres coses que s'havien d'ajustar. Tot això forma part d'una futura construcció a la qual s'uniran cinc mòduls més a l'*Unity*, que serà el nus de comunicacions de tot el conjunt i per això l'han anomenat així (*unity* = unitat).

I què és o vol ser tota aquesta estructura espacial? La cosa té la seva història. Fa més de dues dècades que la NASA americana en féu un projecte anomenat *Freedom* (llibertat), que es modificà més tard en *Alpha* i passà finalment a ser internacional el 1984, prenent el nom d'*International Space Station* o ISS. Ara, a més dels Estats Units (amb el 66% de les despeses), hi participen el Canadà, Rússia, el Japó, l'Agència Espacial Europea (ESA, amb sigles angleses, que és una unitat de la Unió fundada el 1975) i el Brasil. Poc després d'aprovar el

projecte cada participant posà en marxa la seva contribució, fabricant el que li pertocava. La paret de l'ESA és del 15%, o sigui d'uns 3.600 milions de dòlars (Espanya, és clar, hi té la seva part) i ja ha construït les dues peces de l'ajustament dels dos mòduls que són en òrbita i en segueix fabricant d'altres.

Es tracta de construir un conjunt gran com un estadi de futbol, adequat per a l'estada en permanència de sis astronautes científics, que s'aniran rellevant fins a ser més d'un centenar els qui en uns trenta anys podran habitar-hi. Aquesta gran estació tindrà un pes de 420 tones. Des d'ella es podran comunicar constantment amb la Terra gràcies a una xarxa de satèl·lits TDRSS (*tracking and data relay satellite system*) que cobriran el 100% de les necessitats de comunicació. L'energia l'obtindran d'unes enormes plaques solars que constantment estaran convertint en elèctrica l'energia del Sol que hi incidirà. L'objectiu serà principalment recerques científiques i tecnològiques en un ambient de microgravetat, ideal per a moltes experiències físiques. També hi entrarà l'estudi dels raigs còsmics. Es pretén acabar tota la instal·lació el 2004, però a partir del 2000 ja s'hi podran estar tres investigadors per fe-hi les experiències. Se n'espera un rendiment trenta vegades més alt que el que s'obtenia amb l'estació MIR soviètica. Però per alt que sigui creiem que difícilment compensarà l'esforç immens que tot això suposa.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'electricitat i els homes que l'han investigada

9 André M. Ampère: les primeres lleis de l'electromagnetisme

La troballa de la relació entre electricitat i magnetisme era molt interessant des del punt de vista científic, però més interessant ha resultat encara per les aplicacions pràctiques que ha tingut. De totes maneres no s'hi arribà tot seguit. Primer va caldre la paciència d'uns investigadors que amb els seus nombrosos experiments arribaren fins a veure com se'n podria treure profit, i mereixen tot el nostre reconeixement. Ara bé, la primera pregunta fonamental que es plantejaren els físics era: de quin tipus és aquesta acció mútua que s'exerceix entre corrent elèctric i força magnètica? I la segona: es podria quantificar aquest fenomen mitjançant una relació matemàtica entre intensitat del corrent elèctric i valor de la força que exerceix sobre un imant? La primera encara no ha rebut resposta satisfactòria del tot. Avui dia els científics responen simplement dient que tot corrent elèctric origina un camp magnètic. Però, com vam dir en una altra ocasió, es pot preguntar encara: quina mena de realitat física té un camp?

Quant a la segona pregunta, el qui va fer les primeres passes cap a donar-hi resposta va ser un francès, André Marie Ampère (1775-1836). Era membre de l'Acadèmia de Ciències de París i l'11 de setembre de 1820 anà, com cada dilluns, a la sessió ordinària que hi tenia lloc. Aquell dia escoltà dels llavis del secretari Francesc Aragó la narració de l'experiment fet a Dinamarca per Hans C. Oersted que donà com a resultat que una agulla magnètica era desviada per l'acció del corrent elèctric. Acabada la sessió anà a parlar amb el secretari que, veient l'interès que hi tenia, l'encoratjà a fer experiments sobre allò que s'havia descobert.

Qui era André M. Ampère? La seva bio-

grafia és de les que val la pena de conèixer.

Una vida veritablement admirable

Va néixer a Lió el 20 de gener de 1775. Als tretze anys ja s'havia llegit els vint volums de l'Enciclopèdia Francesa, i ens diuen els seus biògrafs que quaranta-vuit anys més tard encara era capaç de recitar-ne fragments de memòria sense haver-la llegida cap altre cop. Però la seva extraordinària intel·ligència es veié sacsejada aviat per unes dures proves morals. Tenia catorze anys quan esclatà la Revolució i tot just iniciada la Convenció condemnava a la guillotina el pare d'André M. per les seves idees polítiques després d'un judici sumari. El noi restà en un estat de prostració tan gran que es va témer que es tornés boig. No podia comprendre que un ciutadà noble i honrat com era el seu progenitor hagués de morir ajusticiat.

Va trigar uns vuit anys a refer-se. Semblava haver-ho superat del tot quan es casà amb Julie Carron el 1799, després d'aconseguir el permís de la família d'ella amb dificultats per causa de la penúria econòmica en què es trobava. Per tirar la família endavant s'instal·là com a professor de matemàtiques.

I al cap de quatre anys de matrimoni moria la seva bona esposa que el deixava sol amb un fill de tres anys. Si no va caure en la desesperació total va ser perquè la seva fe cristiana l'en salvà.

Deixa Lió i se'n va a París on obté una càtedra de matemàtiques a l'Escola Politècnica. Li sembla que pot refer la seva vida casant-se un altre cop. Però es troba que la seva segona esposa no és pas com la primera

i acaba separant-se d'ell al cap d'un any de casats i de desavinences, i li deixa també una filleta de pocs mesos, fruit d'aquella desgraciada unió, perquè ella no se'n vol fer càrrec. Per sort la mare d'Ampère i la germana s'avenen a anar a viure amb ell a París. Això li dóna una mica de respir. I serà en l'estudi on trobarà la manera d'asserenar-se. Es llença a l'estudi de la filosofia i de la química, sense deixar, naturalment, les matemàtiques en el seu exercici de professor. I és en la ciència química on fa algunes contribucions que li donen una certa celebritat. El 1814 entra a l'Acadèmia de Ciències. El 1819 el trobem fent de professor de lògica a la Facultat de Lletres.

I arribem al 1820. Té quaranta-cinc anys i només hi ha una ciència en la qual no s'ha ficat: la física. I serà com a físic que el nostre home passarà a la història! Com és possible? Per l'explicació que va fer Aragó aquell 11 de setembre a l'Acadèmia de Ciències, com hem dit.

La seva contribució a l'electromagnetisme

Tot seguit va muntar a casa un laboratori. El seu instrumental era molt pobre, però li va ser suficient per arribar a conclusions importants. No li va ser difícil trobar una regla per saber cap a on es decantarà l'agulla magnètica posada sota d'un fil conductor de corrent elèctric: «Un nedador que avanci en el sentit del corrent (del pol positiu al negatiu) de cara a l'agulla veurà que el pol nord d'aquesta se li col·loca a l'esquerra» (regla que altres formulen com «regla de la mà dreta» o «regla del llevataps»).

Més interessant va ser el que descobrí després: que l'atracció i repulsió magnètiques es realitzen entre dos corrents, sense que calgui posar agulles magnètiques: dos corrents del mateix sentit s'atrauen i de sentit contrari es repel·leixen. Això, amb el suggeriment que li féu Aragó, li permet

construir els primers solenoides que fan d'imat. També acabarà construint el primer electroimant. Inventà la manera de construir un *galvanòmetre* (així anomena un aparell que mesuri la intensitat del corrent). I fins i tot troba la manera de produir corrent elèctric sense haver de recórrer a la pila voltaica: un imant que es fa bascular produirà corrent continu. Era el principi de la dinamo! Això és el que aplicarà després l'anglès Michael Faraday (1791-1867) per fer-ne una construcció efectiva i per arribar fins al motor elèctric.

Ampère, que havia estudiat filosofia, també rumia el perquè de tots aquests fenòmens físics. I proposa una hipòtesi per explicar el funcionament d'un imant: deu estar format per un conjunt de petitíssims corrents que circulen donant voltes contínuament. Cap dels seus contemporanis li'n va fer cas; no estaven preparats per acollir una idea tan avançada. Ara sabem que Ampère tenia tota la raó.

Pels volts del 1829 la seva salut decanx. Continua també tenint tribulacions: és cert que el seu fill li proporciona un cert consol perquè té èxits literaris, però la seva filla, casada amb un alcohòlic, acaba tornant-se boja. Això agreuja la salut del pare, que acaba de contraure una tuberculosi. Tanmateix ell sap que per damunt de les coses d'aquest món hi ha Déu que ens espera a l'eternitat. Sempre ha cregut que la ciència no pot solucionar-ho tot. La seva mort, el 1836, va ser un model de mort cristiana, val la pena subratllar-ho. Un amic, que l'assistia a les últimes, li suggeria llegir-li uns passatges de la Imitació de Crist del Kempis i ell li contestà: «Com vulguis, però no cal; me'n sé de cor tot sencer.» Així donava una última prova de la seva capacitat memorística i, alhora, de la seva fe cristiana. Va morir acceptant la mort.

En el seu honor ara els físics donen el nom d'*ampère* a la unitat de la intensitat del corrent elèctric en el Sistema Internacional o MKSA

Llibres

La fe, un do de Déu

Res més oportú, després de l'encíclica *Fides et ratio* de Joan Pau II, que un bon manual de teologia fonamental. Aquest àmbit d'estudi té com a tasca bàsica la fe en Crist i en l'Església fundada per Ell. Si el cristianisme afirma que respon a la revelació feta per Déu en Crist, assumeix amb això l'obligació de demostrar que aquella revelació ha passat en la història.

La teologia fonamental estudia les arrels de la fe en Crist, i demostra la historicitat de la seva consciència messiànica i divina, dels seus miracles i resurrecció, així com de la fundació de l'Església. La fe és, sens dubte, un do de Déu, però és també una decisió raonable de l'home que no pot prescindir de les raons que la sustenten. En el llibre s'aborden temes essencials com la historicitat dels evangelis, la relació entre la Sgrada Escripura, la tradició i el magisteri, entre la fe i l'hermenèutica, etc. L'obra de Sayés comença per l'obertura de l'ésser humà a Déu, segueix amb l'exposició de la revelació cristiana, la cristologia i l'ecclesiologia fonamentals i conclou amb la fe com a resposta a la revelació. (C.C.)

◀ José Antonio Sayés, *Compendio de teologia fundamental. La razón de nuestra esperanza*. Editorial Edicep, Colección Compendios, Valencia 1998, 509 pàg.

Una vida compromesa amb el proïsme

«L'esforç per resoldre el problema del suburbi de Can Tunis l'explica en detall Elies Ortiz en aquest llibre, però el que no diu és que, a través d'aquella lluita, dotzenes i dotzenes de joves van aprendre a conèixer unes realitats, a revoltar-nos-hi amb més fonament, i a estimar-nos.» Són paraules de Joaquim Ferrer, que es poden llegir en el pròleg de *Relat d'una experiència*. Elies Ortiz Garrido (Barcelona, 1920-1991), home de sòlids ideals cristians i socials, va posar en marxa molts projectes al barri de Can Tunis amb la finalitat que la gent aprengué a fer front a la vida i lluités per defensar els seus interessos agrupant-se en associacions i col·lectius. Sabia defensar els veïns amb coratge durant la difícil època de la dictadura i es va exposar força cops a ser empresonat. (C.C.)

Elies Ortiz Garrido, *Relat d'una experiència. Barri de Can Tunis*. Editorial Claret, Col·lecció Els Daus-Testimoni, Barcelona 1997, 208 pàg.

Universitàries pioneres

L'accés de les dones a la Universitat presenta una sèrie de connotacions que van des de l'anecdota fins a la caricatura, passant per la injustícia. Aquesta obra abraça el període comprès entre el 1872, en què es va admetre amb un permís especial la primera matrícula oficial d'una dona a Barcelona, i el 1910, en què es disposa la igualtat de drets en l'accés a tots els estudis. A través de les pàgines d'aquest llibre es rescata una parcel·la de la memòria perduda pel que fa a les dones. Es percep la tenacitat d'aquestes pioneres, els límits que van trobar, els factors que actuaven en la seva contra, les possibilitats d'estudiar i les circumstàncies del seu accés a les aules. (C.C.)

◀ Consuelo Flecha García, *Las primeras universitarias en España*. Editorial Narcea, Col·lecció Mujeres, Madrid 1996, 263 pàg.

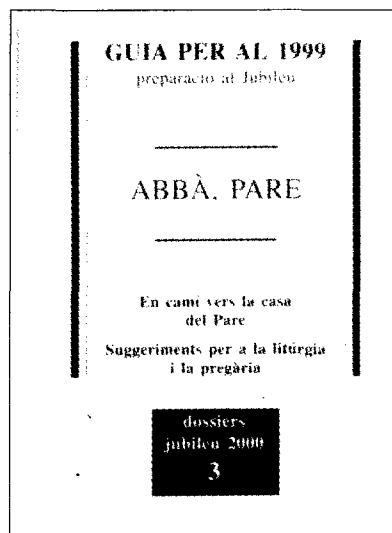

Suggeriments per a la preparació al Jubileu

L'últim any preparatori per al 2000 ens ha d'ajudar a eixamplar la mirada sobre el misteri fet per Jesucrist, en l'Esperit Sant, per la glòria del Pare. Redescobrir l'actitud filial davant Déu, recuperar el sentit de la vida cristiana com a peregrinació cap a la casa del Pare, emprendre un camí d'autèntica conversió segellada en el sagrament de la Penitència i traduir en obres la virtut teològica de la caritat són algunes de les indicacions oferides per Joan Pau II per al 1999.

En aquest horitzó la Comissió Litúrgica del Comitè Central del Gran Jubileu pretén presentar en aquest volum una contribució de reflexió, suggeriments, indicacions i esquemes d'oració, amb la finalitat d'afavorir l'itinerari de les comunitats cap al nou mil·lenni. El volum té tres parts. A la primera, s'esbossa una síntesi de les accentuacions litúrgiques relatives a la presència i a l'obra de Déu. El segon apartat proposa una sèrie de textos per a la pregària universal, i la tercera part reuneix indicacions i textos per a celebracions i trobades d'oració. (C.C.)

◀ Joan Llopis i Josep Urdeix, *Guia per al 1999. Preparació al Jubileu. Abbà, Pare*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Dossiers Jubileu 2000, Barcelona 1999, 127 pàg.

Vivències d'un sacerdot exemplar

Aquest volum recull les memòries del sacerdot Gregori Creus i Setó (Les Pallargues, 1905 - Seu d'Urgell, 1984). Va exercir el seu ministeri pastoral durant cinquanta-cinc anys (1929-1984) al servei del bisbat d'Urgell, tant en la humil i sacrificada tasca parroquial com des dels alts càrrecs directius de la diòcesi que li foren encarregats: professor i rector del Seminari, canonge, vicari general i representant del copríncep episcopal a Andorra.

Una apassionant narració, que té interès des de molts punts de vista per a la història religiosa i per a la història política de la Seu d'Urgell i d'Andorra. Un dels capítols està dedicat a les tràgiques experiències de la Guerra Civil de 1936-1939, durant la qual Mn. Creus, consiliari de feijocistes, va estar a punt de ser afusellat. (C.C.)

Gregori Creus, *Memòries d'un vicari general de la Seu d'Urgell, delegat permanent per a Andorra*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Col·lecció Abat Oliba, Barcelona 1998, 382 pàg.

UN CANTORAL
PER AL
TERCER MIL·LENNI

Voldríeu renovar o ampliar el vostre repertori de cants d'Església?

No ho dubteu. Trobareu la solució en "Una veu exultant" (275 cançons amb melodies fàcils i amb textos bíblics).

Doble edició: Una amb lletra i solfa (1.500 pts.) i altra sols amb la lletra (750 pts.) Tapa dura.

Totes les cançons s'han gravat en 17 cassettes (1.000 pts. cada un) o en 17 CD (2.000 pts. cada un).

Versió en castellà: "Una voz jubilosa".

Autor: Mn. Josep Soler, pvre.
Pròleg: Cassià Just, abat emèrit de Montserrat.

Adquiriu-ho a la vostra llibreria habitual.
Distribució: Editorial Claret, S.A. 08010 Barcelona.
Tel.: 93-3010887. Fax.: 93-3174830.

Per a parròquies, convents, seminaris,
noviciats, comunitats, escoles...

RÀDIO

HORA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOURS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE	
2.00 a 6.00	Selecció de música instrumental							
6.00 a 8.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL (De 7.00 a 7.02 Mirant Endins , petit espai de reflexió)							
8.00 a 9.00	EL PRIMER CAFÈ (Programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat)						TOT SARDANA 9.00 a 10.00	
9.00 a 21.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL Amb informació cada quart d'hora (general, d'Església i solidaritat, de serveis, de cultura, esportiva...) Comentari de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30						EUCARISTIA 18.45 a 20.00	
21.00 a 21.30	PARÈNTESI, UN PROGRAMA PER A TOTS ELS PÚBLICS (Espai adreçat a la família que inclou Els contes de la Fada Vetakika)					ON TU EM DIGUIS (Propostes culturals per al cap de setmana) (21.15 a 22.00)	Des de Nashville (Música country)	La Pròrroga (Informació esportiva)
21.30 a 22.00	CINC CÈNTIMS (Programa d'economia i consum)						Pentagrama de quatre (Música catalana)	Bojos per la ciència (Tertúlia científica)
22.00 a 23.00	NIT D'ESTELS (Magazin d'església i solidaritat) Dimarts inclou Mar de Claror (programa de catequesi)					La Tercera Lluna (Magazin d'actualitat musical)	Noms de la Música (Espai de música clàssica)	
23.00 a 00.00	GALÀXIA ESPORT (Magazin esportiu)	L'EXCUSA (Tertúlia intergeneracional)	EL SOPAR (Converses de sobretaula)	EN FAMÍLIA (Temes al voltant de la família)	AMB LLUM PRÒPIA (Personatges)	NINGÚ NO ÉS PERFECTE (Magazin de cinema) 23.00 a 00.30	Temps de Paraula (Bíblia i teologia)	
00.00 a 2.00	LA GRAN DIFERÈNCIA (Selecció musical) (De dilluns a diumenge a les 2.00 h. Espurna d'Alba , Dietari de Música i Músics i Comentari de l'Evangeli)						Fila 7 00.30 a 1.00	A cel obert (Programa de reflexió i pregària)
							Cova de Jazz 1.00 a 1.30	
							De nou n'nou 1.30 a 2.00	

De dilluns a divendres:

06.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-09.15 *Informatiu matí*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.15 *Informatiu migdia*
 14.15-20.00 *Radiofórmula*
 20.00-20.15 *Informatiu vespre*
 20.15-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *Parèntesi* (conté l'espai *La fada Vetakika*)
 00.30-02.00 *La gran diferència*

12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
 9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
 9.45 *Agenda*
 12.45 *Recomanació turística*

Cada dia:

02.00-02.10 *Espurna d'Alba*
Dietari de música i músics
Comentari de l'Evangeli
 02.10-06.00 *Música instrumental*

Dilluns

21.30-22.00 *Una setmana més* (repetició)
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Galàxia Esport*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

21.30-22.00 *El tresor de la història*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *L'excusa*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *El sopar*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *En família*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

21.15-22.00 *Senda sonora*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

06.00-09.15 *Radiofórmula*
 09.15-10.00 *Senda sonora* (repetició)
 10.00-12.00 *Radiofórmula*
 12.00-12.30 *Una setmana més*
 12.30-13.00 *Diàlegs amb Joan Martí*
 13.00-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *Estels sobre el Principat*
 21.30-22.00 *Pentagrama de quatre*
 22.00-23.00 *Magazin musical*
 23.00-00.30 *Ningú no és perfecte*

00.30-01.00 *Fila 7*
 01.00-01.30 *Cova de Jazz*
 01.30-02.00 *De nou n'nou*

Diumenge

06.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *La taula de l'Evangeli*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *El tresor de la història*
 18.45-20.00 *Eucaristia*
 20.00-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *La pròrroga*
 21.30-22.00 *Bojos per la ciència*
 22.00-23.00 *Noms de la música*
 23.00-00.00 *Temps de paraula*
 00.00-02.00 *A cel obert*

TELEVISIÓ

Dimecres 6

10.30 *Santa Missa*

Amb la participació de l'Schola Cantorum de Barcelona (el Barcelonès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Joan M. Aragonès (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa.)

Diumenge 10

08.45 *Tiempo de creer*
 09.30 *Pueblo de Dios*
 10.00 *Últimas preguntas*
 10.25 *Testimonio*
 10.30 *Santa Missa*

Amb la participació d'Els Cantaires de les Gunyoles (l'Alt Penedès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Jesús X. Cuscó (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa.)

11.15 *Esglésies de Catalunya*

Dilluns 11

17.15 *Pueblo de Dios*

Dissabte 9

09.10 *Signes dels Temps*

«Una nit de reis plena de sentit». Reportatge de la campanya de recollida de joguines per als infants i avis promoguda per Ràdio Estel, Càritas i el Centre Cristià dels Universitaris.

Altres temes:

—Les ludopaties. Reportatge de la realitat de l'afició excessiva al joc i entrevista al terapeuta Marcel Bartés.

—Entrevista a Vicenç Ferrer, exjesuïta i promotor de la Fundació Vicenç Ferrer.

—Entrevista a Domènec Fita, escultor.

—Mn. Ballarín (reflexió sobre l'evangeli).

(Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h, pel Canal TVC Internacional (Astra); i el diumenge, a les 2.00 h, pel Canal 33.

Divendres 8

20.30 *Creure avui*

(Dirigit per Ramon Safont-Tria.)

Creure avui repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*

Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 13.40 h.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Trasponder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.00h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h *Guia dominical*. 9.00h *Santa Misa*. 9.45h *Informativo diocesano*. 10.00h *Iglesia noticia*. 14.30h *Letra y música*. 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangeli comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb Dídia Bravo, professora emèrita de l'Institut d'Ensenyament Secundari de Sòria; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de música melòdica i lleugera.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies* i *El significat de l'Evangeli*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.10h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 18.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet**. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 8.55h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.45h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84 Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM)

diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h.

Ràdio Reus-SER (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h.

(Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) diilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h.

Ràdio La Vilella Alta (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Misa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire

Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

La claqueta

Amors embruixats

Títol: *Prácticamente magia***Director:** Griffin Dunne**Intèrprets:** Sandra Bullock, Nicole Kidman, Stockard Channing, Dianne Wiest, Aidan Quinn, Goran Visnjic, Evan Rachel Wood i Alexandra Artrip**Títol original:** *Practical magic***Nacionalitat:** EUA, 1998

Sandra Bullock i Nicole Kidman són les protagonistes de *Prácticamente magia*, una comèdia en què es combina el romanticisme, la fantasia i una mica d'intriga. Dirigida per Griffin Dunne, director d'*Adictos al amor*, aquesta pel·lícula recrea el món de la bruixeria i dels encanteris relacionats amb el tema de l'amor.

Sally (Sandra Bullock) i Gillian (Nicole Kidman) Owens són dues germanes que des que eren petites han viscut amb les seves dues tietes (Stockard Channing i Dianne Wiest) en una casa del nord-oest dels Estats Units. Les quatre són bruixes i no coneixen la felicitat en l'amor a causa d'una maledicció ancestral. Segons aquest encanteri, qualsevol home que s'engamori d'una Owens morirà en circumstàncies tràgiques.

Bullock i Kidman, que és la primera vegada que coincideixen a la pantalla gran, no són les típiques bruixes, lletges, amb un barret de punxa i que volen amb una escombra, sinó que són unes bruixes modernes, d'avui dia podríem dir. Tenen l'aspecte de qualsevol noia normal, tret que tenen uns poders sobrenaturals i que

Gillian (Nicole Kidman) té poders sobrenaturals.

pesa sobre seu la terrible maledicció esmentada.

El caràcter de les dues germanes protagonistes de *Prácticamente magia* és totalment diferent i en aquest aspecte rau un dels principals atractius del film. Sally vol oferir l'aparença d'una noia normal, centrada, que vol tenir una família i que vol deixar de banda la bruixeria. En canvi, Gillian és més liberal i desenfadada i utilitza els beuratges màgics per

atreure els homes. Malgrat aquesta divergència de caràcters i de maneres de veure la vida, les dues germanes estan molt unides i sempre que alguna de les dues té un problema l'altra l'ajuda. Per tant, es destaca el concepte de l'amistat entre germans.

Com a actrius secundàries trobem Stockard Channing i Dianne Wiest, que són les tietes de Sally i Gillian (tieta Frances i tieta Jet, respectivament). Channing i Wiest interpreten el paper de dues bruixes de l'antiga escola, a diferència de les seves nebodes. Vestides de manera estrafolària, les dues es dediquen a fer encanteris i a preparar pocions màgiques.

Prácticamente magia és un film desenfadat amb un argument senzill on es barregen elements de sentimentalisme, de fantasia i malèvols detalls còmics. En general la pel·lícula està bé, tot i que hi ha alguns moments una mica descafeïnats que fan decaure el ritme del film. No és d'una d'aquelles pel·lícules que et fa sortir meravellat del cinema i amb ganes de tornar-la a veure o de comprar-la tan aviat com estigui a la venda en vídeo, però va bé per passar una estona entretinguda, sobretot a aquella gent que els agradin les històries relacionades amb el món de la bruixeria i dels encanteris.

Sandra Termes

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -
LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 933 221 711 Fax 933 225 369 - 08029 Barcelona

APADRINEU UN NEN/A, AV/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutricció, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpna@ctasa.es

Des del carrer

Carmina Mas Tortajada és ballarina i explica que «de dansa n'he fet sempre, des dels sis anys». Va estudiar Pedagogia a l'Autònoma i ha escrit el llibre «Viure en la dimensió de l'amor dins la família». Paral·lelament a la carrera, a les tardes assistia a una escola de dansa contemporània a Gràcia d'on afirma que «allà vaig adquirir una bona base de dansa clàssica i contemporània». Mas afegeix, però, que «ara faig dansa tradicional catalana i danses d'arreu del món a les escoles i instituts».

Foto: Marta Puyol

«En les danses jueves tothom se sent intèrpret»

—Quan va començar a treballar professionalment com a ballarina?

—Quan al meu marit Pau Tarruell, músic, el van cridar per cantar en un grup de cançons i danses anomenat El Galliner, i a mi em van agafar per ensenyar danses als nens. Quan es va desfer el grup el meu marit i jo vam formar el grup Bufanúvols, d'espectacles infantils. Actualment, ensenyo danses d'arreu del món a nens per les escoles i els instituts, encara que també ho faig amb adults en trobades parroquials, festes majors, etc.

—També ensenya danses jueves. Com les va descobrir?

—Amb la ballarina israeliana Alicia Sabo, que va viure una temporada a Barcelona.

—Per què li van cridar l'atenció?

—Perquè normalment són en rotllana i hi ha un sentit de grup molt fort en què tothom se sent intèrpret. A més, són danses de lloança, on hi ha moments en què tot el grup va endavant amb els braços alçats com a símbol de

lloança a Déu.

—La Bíblia cita la dansa en algun passatge?

—Moltes vegades als salms veiem que hi diu: canteu, lloeu i danseu al vostre Déu. En el salm 149 hi trobem: «Que Israel celebri el qui l'ha creat i s'alegrin del seu rei els fills de Sió. Que lloïn el seu nom, que el lloïn tot dansant.» I en el 150: «Lloeu Déu al seu santuari (...) lloeu-lo amb tambors i danses.»

—Als nens i als joves els agraden les danses hebrees?

—Quan anem a les escoles amb el meu marit constatem que els nanos tenen moltes ganes de participar i disfruten molt ballant.

—Les aprenen de seguida?

—Sí, són senzilles i els nens i els joves les agafen ràpidament. A més, a les escoles i als instituts primer hi anem un dia a fer tallers de dansa. Després un altre dia és quan fem l'espectacle on els nens participen ballant les danses que han après.

—Considera que a través del seu art pot transmetre un missatge cristià?

—Crec que sí. Les danses jueves ja el porten implícit i quan fem els tallers a les escoles, tant si són religioses com si són laïques, els expliquem als infants i als joves l'origen de la dansa. L'única diferència és que si són religioses l'expliquem amb més detall.

—Les danses jueves han estat un signe important per al poble jueu en la diàspora?

—Sí, era un símbol de la seva cultura i religió mentre vivien escampats per països de tot el món. Els jueus han viscut separats molts segles en la diàspora. L'any 1948, a partir de la creació de l'Estat d'Israel, es van trobar i van posar en comú les seves danses per unificar-ne l'estil, ja que les dels jueus que portaven diverses generacions vivint en altres països tenien influències molt marcades del folklore propi del país.

Marta Puyol

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Poemes en missatge

Ha estat un goig que l'Orfeó Català ens oferís, la tarda de Sant Esteve, el *Poema de Nadal*, de Josep M. de Sagarra, musicat pel mestre Enric Ribó. Sense ingerir-me en el terreny de la crítica musical, que no domino, em va semblar d'una gran dignitat i d'una gran eficàcia en la comunicació del text del poema. Però allò que em sembla més remarcable en el clima actual de la cultura catalana és el fet que una creació artística de bon nivell hagi estat portadora del missatge de Nadal.

De mica en mica els versos de Sagarra han anat penetrant en el sentiment popular i han esdevingut la veu preferida per molts a l'hora d'expressar les seves vivències nadalenques. Resultaria il·lustratiu, en aquest sentit, fer una relació de les felicitacions de Nadal que en reproduïen fragments i dels recitals que tenen lloc, any rere any, en tota la nostra geografia i també a través dels mitjans de comunicació. Darrere l'expressivitat del seu llenguatge clar, incisiu i sovint rotund —que li ha merescut més d'una reticència erudita— el *Poema de Nadal* conté una notable riquesa espiritual. Tot

ell és un diàleg entre el que en diríem, en termes paulins, l'*home vell*, d'una banda, i l'*home nou*, de l'altra. Un home vell amb fesomia molt nostra, que troba la seva màxima expressió en el mite del rabadà. Un home nou sense arravataments místics, a un nivell de primera conversió, amb un cert distanciament confessional, que guanya en capacitat de persuasió universal el que no té d'intensitat. En aquest segon aspecte és reeixida la incorporació d'*El noi de la mare*, al qual donem *panses i figues i nous i olives*, amb tota la capacitat emotiva d'aquesta cançó ancestral que ens prepara a la passa modesta, però substancial, que és la proposta amb la qual acaba el poema:

«...almenys aquesta nit fem el possible / per ser uns homes de bona voluntat.»

En una altra ona literària, Carles Riba ens va deixar també un poema que podem llegir amb delectança aquests dies de l'Epifania: «Els tres reis d'Orient», dins el conjunt *Esbós de tres oratoris*. Ell i Sagarra són molt diferents, però tots dos comparteixen el mèrit d'ajudar-nos a penetrar en el misteri de Nadal. Riba ha fet de la llarga recerca dels mags una paràbola de la nostra vida. Amb un llenguatge que demana al lector una certa concentració, valora l'aventura que salva els tres reis de la servitud de la rutina, de la tristesa d'estar lligats «pels nombres i pels mots sabuts per endavant». Subratlla el caràcter personal del procés de la fe: «Fan via els tres, sol, però, cadascun.» Assumeix l'esperança de ser salvats, que neix en la frustració: «D'infants ofesos... d'aquell ferit oblidat entre morts... dels pobres que s'apinyen com l'animal que bel·la...» Recorda l'amargor del desencís, mentre «alguns riuen per sota el nas...» Però l'estel no traeix: «S'atura al cim d'una casa, la casa...» I s'escampa la fe: «D'home que ha vist a home que veurà, perquè creu; / i el testimoniatge valdrà per mil·lenaris.»

Els altres dos oratoris són *Llàtzer el ressuscitat* i un d'especialment indicat en aquest any jubilar de Déu Pare: *El fill pròdig*.

Oriol Camps

Ara mateix

Impromptu

Una sorpresa gens agradable

Els Sants Innocents d'enguany m'han penjat desagradablement la llufa. I que això o fes qualsevol amic de bromes pesades o lleugeres, ho hauria trobat normal. Però que hagi estat una personalitat molt singular del nostre periodisme, Josep M. Espinàs, m'ha atuit. Perquè negar per les bones el fet de la matança d'innocents ordenada per Herodes, narrada per l'evangelista Mateu, em sembla una mica aventurat, i fora de lloc. Què pot donar suport a la seva afirmació?

El dia abans, un altre periodista, Joan Salom, en el mateix diari afirmava el mateix, però més matisadament, basant-se en afirmacions d'alguns historiadors, sense dir quins. I jo pregunto a ambdós comentaristes si no van masa enllà en els seus supòsits, i per què no diuen clarament les seves fonts informatives.

D'altra banda cal recordar que el dia de les bromes si aquí, des de temps immemorials, se situa al dia dels Sants Innocents, hi ha altres llocs, com als Estats Units per exemple, que el celebren un altre dia de l'any, no puc dir quin. L'Església, senyor Espinàs, no desmentirà l'Evangeli. El màxim que pot fer és fer-lo entenedor als qui no volen entendre'l.